

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-01-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Romantiška
neromantiška profesija – 3 psl.

Per pasaulį keliauja
lietuviškas kinas – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuva atsakinga už visos ES piliečių gerovę

Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžia pažymėta iškilmingu vėliavų pakėlimu.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos (ES) Tarybai pradžia Vyriausybės rūmuose pažymėta iškilmingu vėliavų pakėlimu, dalyvaujant ministrui pirmininkui Algirdui Butkevičiui, ministrų kabineto nariams, užsienio valstybių ambasadoriams ir kitiems svečiams.

„Didžiudamasis galiu pareikšti, kad Lietuvos Respublika, įprasmindama savo laisvę, yra atsakinga ne tik už Lietuvos, bet ir visos ES piliečių gerovės kūrimą ir kartu su kitomis ES valstybėmis dirbs visos

Europos labui”, – kalbėjo ministras pirmininkas.

Prie Vyriausybės rūmų iškilmingai pakeltos Lietuvos Respublikos valstybinė, istorinė ir ES vėliavos, grojo Lietuvos kariuomenės orkestras, buvo giedami Lietuvos ir ES himnai. Po to Vyriausybės rūmuose atidaryta ES vėliavų paroda „Nepriklausomos istorijos”.

Lietuva ES Tarybai pirmininkaus pirmoji iš Baltijos šalių. Liepos 1 d. pirmininkavimą perėmusi iš Airijos, Lietuva 2014 m. sausio 1-ąją jį perduos Graikijai.

Garbės daktaro regalijos – prof. S. Sužiedėliui

Birželio 21 d. VDU garbės daktaro regalijos buvo įteiktos prof. Sauliui Sužiedėliui – žinomam mokslininkui, istorikui, Millersville universiteto (PA) istorijos profesoriui emeritui.

S. Sužiedėlis yra baigęs Europos istorijos bakalauro mokslus Katalikų universitete Washington 1967 m. Po studijų porą metų dirbo mokytoju Etiopijoje, Taikos Korpuso sudėtyje. 1973 m. studijavo lenkų kalbą ir literatūrą Poznanės Adomo Mickevičiaus universitete. 1974–1975 m. stažavosi Varšuvos universiteto Istorijos institute, o 1977 m. įgijo istorijos mokslų daktaro (Ph. D.) laipsnį Kansas universitete. Studijavo Rytų Europos, Rusijos, viduramžių istoriją bei slavistiką.

S. Sužiedėlis yra dirbęs JAV Teisingumo departamente, taip pat radijo stotyje „Amerikos balsas” („Voice of America”), kurioje 1988–1990 m. ruošė istorines ir politines laidas. Profesorius yra įvairių mokslinių asociacijų narys, tarp jų – Slavų, Rytų Europos ir Eurazijos tyrimų asociacijos (ASEES), Tautybių tyrimų asociacijos, Amerikos istorikų asociacijos, taip pat Baltijos šalių tyrimų pažan-

gos asociacijos (AABS), kuriai vadovavo 2002–2004 m. Nuo 1994 iki 1998 m. buvo žurnalo „Journal of Baltic Studies” vyriausias redaktorius. Nuo 1998 m. S. Sužiedėlis yra Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti narys. 2006–2010 m. vadovavo Millersville universiteto kasmetinei konferencijai, skirtai Holokausto ir genocido klausimams.

2011 m. profesorius buvo suteikta Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos premija užsienio lietuviams už tarptautinio lygio mokslo pasiekimus ir bendradarbiavimą su

Lietuva.

Profesorius yra parašęs ir parengęs penkias knygas, tarp jų – „Istorinį Lietuvos žodyną” („Historical Dictionary of Lithuania”, Scarecrow Press, 1997), pelniusį „Choice” žurnalo apdovanojimą už geriausią akademinę knygą šaltinių kategorijoje. Kartu su istoriku C. Dieckmann 2006 m. paskelbė istorinę studiją „Lietuvos žydų persekiojimas ir masinės žudynės 1941 m. vasarą ir rudenį”.

VDU informacija ir nuotr.

Netekome rašytojos, gydytojos F. Taunytės

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Birželio 28 dieną Vilniuje, eidama 89-uosius metus, mirė Lietuvos rašytojų ir žurnalistų sąjungų narė, rašytoja, žurnalistė, publicistė, gydytoja Filomena Taunytė. Ji gerai buvo pažįstama ir išeivijos lietuviams.

F. Taunytė-Paškonienė dirbo įvairiose medicinos srityse. Domėjosi netradiciniais gydymo būdais.

Dar 1966 m. pradėjo bendradarbiauti spaudoje. 1975 m. ji tapo Lietuvos žurnalistų sąjungos nare. 2008 m. Juozo Tumo-Vaižganto premijos laureatė. Lietuvos rašytojų sąjungos narė nuo 2009 metų.

F. Taunytė išleido aštuonetą knygų, susilaukusių didelio populiarumo ir skaitytojų dėmesio: „Vandens užkalbėjimas” (2000), „9/10 laimės: apie fizinę ir psichinę sveikatą” (2003), „Laimingas senelių gyvenimas” (2004), „7 nuodėmės ir 12 ligų” (2006), „Kiek sveria siela” (2008), „Gyvenimas be stogo” (2009), „Ieškau tikro lietuvio” (2011) ir „Šventųjų gyvenimas Marijos žemėje” (2013).

Kiekvienas žmogus savo laimės architektas. – *Salustijus*

REDAKTORĖS ŽODIS

Ilgai išlieka, kas kinta

RAMUNĖ LAPAS

Draugas” netrukus švęs 104-ąjį savo gimtadienį. Nemažai skersvėjų, žaibų ir griausinių jam teko patirti pastaruojų metu, bet atsilaukę, išgyveno. Iš tikrųjų nesusigriebė nei plaučių uždegimo, nei slogos. Matyt, tvirtas kamienas ir gilios sveikos šaknys. Bėlieka toliau jį gerbti, mylėti ir prižiūrėti. Palaistyti ir patręšti, kad ne tik nedžiūtų, bet ir leistų naujus ūglius. Juk ilgai gyvena tik tas, kas nuolat atsinaujina.

Tad ir mūsų tikslas – išlaikant tradicijas, tuo pačiu „Draugą” jauninti, suteikiant jam šviežių spalvų ir atspalvių. Tokie dalykai neįvyksta lazdele pamojus, pagaliau ir nereikia – per naktį pasikeitus, niekas neatpažins. Bet eiti tuo keliu, bandyti atitikti laiko reikalavimus (tuo pačiu apjungiant įvairias skaitytojų kartas) mums, manau, būtinai reikia.

Ką tai konkrečiai reiškia? Pirmiausia – naujas temas ir naujus autorius. Sėkmingai, mano manymu, į mūsų darbą savo aktualiais rašiniais ir įdomiais prisiminimais įsijungė Vitalius Zaikauskas, Sąjūdžio pagimdytas žurnalistas. Netrukus pristatysime Vaidą Lowell, jaunesnės kartos žurnalistę, bet jau (kartu su bendraautore Gerda Butkuviene) spėjusią parengti didelį ir įdomų leidinį – knygą „Titaniko lietuviai” (2012). Ji ruoš puslapį apie Rytinės Amerikos pakrantės lietuvių gyvenimą ir veiklą. Ta proga norėčiau paskatinti šiose valstijose gyvenančius tautiečius susisiekti su Vaida ir aktyviai bendradarbiauti skleidžiant informaciją apie įvykius, renginius ir pan. Vaidos el. paštas: draugas.east.coast@gmail.com.

Įvedėme kelis naujus skyrelius: „Didysis pokalbis” (jame aptariamos visiems svarbios temos su aukštas pareigas užimančiais pareigūnais ar tos srities žinovais); „Romantiška neromantiška profesija” (šiam numeryje šią temą kaip tik „pasigavo” Rosseta Vingevičiūtė-Wilbur, kalbindama LR am-

tytojų, dalyvavimo.

Iš tikrųjų didele dalimi laikraščio populiarumas apskritai priklauso nuo skaitytojų aktyvumo. Rašymas, pranešimai apie įvykius, dalinimasis išpūdžiais, temų, pašnekovų siūlymas, nuomonės apie perskaitytus straipsnius – visa tai labai pageidautinos skaitytojų dalyvavimo laikraščio leidyboje formos. Pastabos, kritika, žinoma, taip pat. Tik kartu su kritika norėtume argumentų. Sunku ką nors atsakyti į skundą, kad „Drauge” per daug spalvų – neva, mums taip pigiau išeina... Bet štai į pastebėjimą, kad iš pirmo puslapio dingio valiutų kursai, turime paaiškinimą. Mes neatsisakėme jų, skelbiame kartą per savaitę kartu su verslo naujienomis, kad būtų aiški bendra kryptis. Valiutų kursas keičiasi taip dažnai, kad, paskelbtas laikraščio leidimo dieną, jis yra jau visai kitoks laikraščio gavimo dieną.

Atsiliepsime į pageidavimus gražinti į „Draugo” puslapius tokius pamėgtus praeities skyrelius kaip „Spygliai dygliai” ir „Aplink mus”. Manome, kad juos išvysite jau labai greitai, bet ir jie reikalauja aktyvaus jūsų dalyvavimo!

„Draugas” jau turi savo „Facebook”, tad tikimės, kad jaunesni žmonės galės labiau įsijungti į laikraščio turinio formavimą. Taip pat naujas ir patogus dalykas – galimybė skaityti laikraštį internete (PDF formate). Tokia prenumerata ir pigesnė, ir greitesnė – skaitote „Draugą” tą pačią dieną, kai jis išleidžiamas. Internetinio „Draugo” prenumerata kainuoja 115.00 dol. metams, daugiau sužinosite apsilankę mūsų svetainėje: www.draugas.org. Tad praneškite apie tokią galimybę savo draugams, giminėms ar pažįstamiems, kur jie begyventų – Europoje, Amerikoje ar Australijoje, tai patogu visiems. Pagaliau ir skaitytojams su silpnu regėjimu – kompiuterio ekrane tekstą galima padidinti.

Ir pagaliau – pradėjome „Draugą” (kol kas tik

šeštadieninę laidą) pardavinėti įvairiose lietuvių lankomose vietose. Norime suteikti galimybę žmonėms, kurie niekada neprenumeravo laikraščio, paminti jį ir rankas, susipažinti, ir – tikėkimės – pamėgti jį bei tapti pastoviais jo skaitytojais. „Draugą” galima įsigyti:

Čikagoje –
DRAUGAS 4545 West 63rd Street
ATLANTIC EXPRESS 2719 West 71st Street
BOBAK’S 5275 South Archer
RACINE BAKERY 6216 West Archer

Summit –
GRAND DUKES DELI 6312 S. Harlem

Westmont –
CAFE „RŪTA“ 6551 South Cass Avenue

Darien –
CAFÉ „SMILGA“ 2819 83rd Street
„OLD VILNIUS“ CAFE / „LIETUVĖLĖ“
2601 75th Street

Palos Hills –
LITHUANIAN PLAZA BAKERY AND DELI
9921 South Roberts Road

Hickory Hills –
95th PRODUCE MARKET
7759 West 95th Street

Lemont –
PIOTR’S DELI 818 State Street 630-257-1157
MATULAITIS MISSION 14911 East 127th Street

Homer Glen –
EUROPEAN IMPORTS FOOD AND DELI
13017 West 143rd Street

Glen Ellyn –
EURUS DELI 22W 535 Butterfield Road

Geriausios praeities tradicijos ir šių dienų naujovės – štai ta formulė, pagal kurią stengsis gyventi šiandieninis „Draugas”. Su jūsų pagalba!

Mielieji užsienyje gyvenantys lietuviai,

Liepos mėnuo atneša Lietuvai naujų įvykių ir patirčių – pradėdame pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai. Tačiau, pasinėrę į naujoves ir kasdienius rūpesčius, nepamirškime tradicijos, vienijančios po pasaulį pasklidusią lietuvių bendruomenę!

Liepos 6 d. 21 val. vietos laiku būkime visi kartu – giedokime „Tautišką giesmę” ir įprasminime Lietuvos Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną. Giedokime savo namuose, aikštėse, draugų susibūrimuose, mokyklose ir visur, kur tuo metu būsim. Juk mes visi ir esame mūsų valstybė!

Maloniai primename, kad renginių pranešimus ir nuotraukas galima skelbti „Facebook” paskyroje „Globalus tinklas Lietuvai – Global Lithuanian Network”

https://www.facebook.com/pages/Globalus-tinklas-Lietuvai-Global-Lithuania-Network/527682157296-632?ref=tn_tnmn, kurią kasdien aplanko keli tūkstančiai tautiečių.

Su pagarba,

Gintė Damušytė –

Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorė

Čikagos miesto meras ir Taryba liepą paskelbė Dariaus-Girėno mėnesiu Čikagoje

LR generaliniam konsulatui Čikagoje glaudžiai bendradarbiaujant su miesto meru Rahm Emanuel ir Tarybos narėmis Lona Lane bei Toni Foulkes, priimtas sprendimas 2013 m. liepą paskelbti Dariaus ir Girėno mėnesiu Čikagoje. Miesto tarybos rezoliucijoje skelbiama: „Mes, Čikagos miesto meras ir Tarybos nariai /.../ 2013 m. liepą skelbiame Dariaus-Girėno mėnesiu Čikagoje ir raginame visus Čikagos gyventojus deramai atminti ir semtis įkvėpimo iš drąsių lakūnų žygdarbio”.

Steponas Darius ir Stasys Girėnas – aviacijos pionieriai, gyvenę Čikagos Bridgeport ir Marquette Park rajonuose. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad, nepaisant tragiškos skrydžio pabaigos, Dariaus ir Girėno darbai bei drąsa įkvėpė ištisas kartas žmonių Čikagoje ir pasaulyje siekti žinių bei peržengti naujas, dar neatrastas mokslo ribas.

S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio 80-metis

Čikagoje minimas visus 2013 metus. Bendradarbiaujant LR generaliniam konsulatui Čikagoje, Kauno Vytauto Didžiojo karo ir Čikagos Balzeko lietuvių kultūros muziejams parengta paroda, kuri bus eksponuojama tarptautiniuose Čikagos O’Hare ir Midway oro uostuose. Miesto šiaurėje esančiame Palwaukee oro uoste, kuriame buvo įsigyta „Lituanica”, vietos bendruomenės pastangomis numatoma atidengti memorialinę lentą. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje pristatoma S. Dariui ir S. Girėnui skirta paroda, surengtas konkursas lituanistinių mokyklų moksleiviams. Minėjimai taip pat vyks „Lituanicos” parke, Indianos valstijoje, bei prie Čikagoje esančio lakūnams skirto paminklo, Švč. Mergeinės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mšios.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**

Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**

Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

ROMANTIŠKA NEROMANTIŠKA PROFESIJA

Žygmantas Pavilionis.

Ludo Segers nuotr.

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

Liepos 1-ąją Lietuva, pirmoji iš Baltijos šalių, pradeda pirmininkauti Europos Sąjungai. Ir šių metų liepos 1-ąją sukanka dvidešimt metų, kai Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV ir Meksikai **Žygmantas Pavilionis** pradėjo diplomatinę karjerą, kurioje Lietuvos kelias į ES užėmė keliolika metų. Karštą vasaros popietę Lietuvos ambasados Washington didžiajame kambaryje su ambasadoriumi kalbėjomės apie vieną įdomiausių profesijų, didžiąją politiką ir didelius interesus, darbo bei gyvenimo Briuselyje ir Washington ypatumus ir šeimą.

– **Rosseta Vingevičiūtė-Wilbur:** Diplomatinėje tarnyboje esate dvidešimt metų, taigi ne tik visa jūsų darbinė veikla susijusi su šia profesija, bet ir visa naujosios Lietuvos diplomatijos istorija yra jūsų biografijos dalis.

– **Žygmantas Pavilionis.** Taip, prieš dvidešimt metų mus tuomet dar Tarptautinių santykių instituto studentus, pakvietė tapti diplomatais. Buvau pirmasis pareigūnas, kurį tuometinis Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys paskyrė dirbti Vakarų Europos šalių skyriuje. Po stažuotės Madride pasiūliau kurti Europos Sąjungos departamentą ir buvau aktyvus Lietuvos derybų su ES dalyvis. Aš buvau vyriausiojo Lietuvos derybininko pavaduotojas, buvau atsakingas už derybas su Briuseliu, savo valdžioje turėjau 31 skyrių, kiekvienas skyrius buvo atsakingas už atskirus derybų punktus. Mums reikėjo labai daug išmokti, bet pradžioje reikėjo pripažinti, kad nors ir esame Europos valstybė, skirtumai tarp mūsų ir kitų ES narių valstybės struktūrų, institucijų buvo didžiuliai. Privalėjome tuos skirtumus mažinti, o vėliau surasti būdus jiems įveikti. Esu dėkingas likimui už tą patirtį, ir tai yra mūsų kartos diplomatų patirtis, nes ateinanti karta jau turės bent dalinai pataisytą pasaulį.

– Pažįstu nemažai ir Lietuvos diplomatų, ir politikų, ir dažnai man atrodo, jog tarp postsovietinės Lietuvos diplomatų ir daugumos Lietuvos politikų egzistuoja intelektualinė praraja, kad dauguma politikų yra lyg įstrigę laike.

– Gal tai mūsų, diplomatų bėda, nes didžiąją dalį praleidžiame arba dirbdami užsienyje, arba dirbdami su užsieniečiais, todėl kitaip matome ir Lietuvą, ir pasaulį, tiksliau sakant, matome Lietuvą pasaulyje. Labai pagrįstas yra diplomatijos įstatymas, pagal kurį diplomatai privalo grįžti į Lietuvą po trejų metų darbo užsienio valstybėje. Diplomatai privalo gerai suvokti savo šalies tikrovę ir turi sukurti harmoniją tarp savo valstybės ir išorės pasaulio. Mes, Vidurio ir Rytų Europos diplomatai, psichologiškai ir fiziškai išgyvenome savo valstybių transformaciją.

– Politikai juk irgi tas permainas išgyveno, kodėl ne visi pasikeitė?

– Nemažai Lietuvos diplomatų jau turi apie dvidešimt metų patirties, o dvidešimt metų – nemažas laiko tarpsnis, per kurį pasaulis ženkliai pasikeitė. Daugumoje sričių veikiame labai nuosekliai, išliko tęstinumas ir politikoje, ir diplomatijoje. Bet energetikos projektams įgyvendinti reikia dešimtmečių. Diplomatai, dirbantys energetinio saugumo srityje, išlaikė liniją. Politikoje yra kitaip, – nėra lengva derinti laikrodžius su kiekviena valdžia. Vis dar vyksta politinės varžybos, nors kai pasižiūri į esmę, visų partijų tikslai yra daugmaž panašūs, bet kažkodėl partijoms magia išsiskirti. Nors kitose valstybės srityse – gynyboje, saugume – sutariama.

Viename susitikime su politikais, mes, diplomatai, atvirai pasakėme, jog užtenka ginčytis, reikia susiminti ir tarnauti valstybei, tuomet galima padaryti netgi tai, kas atrodo neįmanoma. Juk politiniai skirtumai nesutrukdė pasiekti narystės ES ir NATO. Dabar reikia sutvarkyti energetikos problemą, ir, kartu veikdami, galime tai padaryti.

– Mažai apie diplomatijos kasdienybę žinančios žmonės mato du šios profesijos aspektus – nuolatinius pasitarimus ir nesibaigiančius pobūvius. Ar tai atitinka tiesą?

– Popiežius Jonas Paulius II sakė, jog mes gyvename nuolatiniam įtampų pasaulyje. Mes, diplomatai, faktiškai gyvename nuolatiniam interesų karo stovyje. Visada esi siunčiamas į šalį, kuri arba turi priešišką politiką tavo valstybės atžvilgiu, arba yra partnerė, bet vis tiek turi savo interesus. Kiekviena valstybė turi savo interesus. Taip, yra sukurta daug gražių tarptautinių junginių, bet valstybės esmė nepasikeitė per tūkstančius metų.

Diplomatai, popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais, yra taikdariai, kurie turi siekti taikaus rezultato. Taip, turi gražiai šypsotis, taip, privalai rinkti žodžius, kad neįžeistum priešininko, bet tai tėra tik priemonės. Baltomis pirštinėmis tvarkomi labai realūs dalykai, bet juk geriau nesutarimus mėginti spręsti baltomis pirštinėmis ir diplomatų šypsenomis?

Taip, turi priimti žaidimo taisykles, kurios kartais yra nuobodžios net patiems diplomatams. Ypač Washington, kur kone kasdien yra trys renginiai. Renkiesi. Eini ten, kur tavo šypsenos ir dalyvavimas turi prasmę. Tai praranda prasmę tik tuomet, jei neturi ar nesupranti tikslo, vardan kurio esi šioje profesijoje.

– Iki paskyrimo ambasadoriumi į JAV, visą laiką dirbote su Europa. Ar labai skiriasi diplomato darbas Briuselyje ir Washington?

– Washington yra labai akivaizdu, kad būtent čia pasaulio diplomatijos sostinė. Čia rusai ar kinai turi po 3,000 darbuotojų, o mes turime apie dvide-

šimt. JAV turi apie 70,000 žmonių, dirbančių Valsybės departamente, o Lietuvoje užsienio reikalų ministerijoje jų gal apie 1,000.

Washington yra daug galios ir daug interesų. Amerika įdomi tuo, kad ji turi interesų visur, bet ji taip pat turi strategijas visais klausimais. Mažai tokių valstybių pasaulyje, nes Europoje mes vis tek esame provincialiai.

Amerikiečių net žvilgsnis į detales yra strateginis. Šešiolika metų dirbau su Europa – ten džiaugiesi atradęs kokią nors strategiją, nes dažnai paskeštama detalėse, o JAV yra kitaip. Europoje yra išmintis, istorija, pasaulio pažinimas. Europiečiai juda lėtai, bet labai išmintingai. Kai reikia ryžtingų strateginių sprendimų, be JAV būtų neįmanoma išsiversti.

Pažiūrėkime į Rytų ir Vidurio Europą – be Ronald Reagan, be JAV strategijos, nežinau, ar Europa būtų taip išskleidusi savo sparnus. Tačiau po ryžtingų JAV veiksmų Europa gydė savo silpnuosius kaimynus, padėjo pinigais. Šitos dvi galios kartus sudėjus veikia labai gerai.

ES ir JAV yra geriausia, ką mes turime žemėje, geriausios demokratinės struktūros, įvertinus visus plusus ir minusus.

Ir kai ES ir JAV veikia kartu, jos sukuria stebuklus, bet ten, kur įeina ar išeina pavieniui, dažnai kyla ar lieka chaosas.

Baltijos šalys yra geriausias pavyzdys, nes pakilome nuo nulio ir nuėjome toli todėl, kad JAV ir Europa čia dirbo kartu ir nuosekliai. Derybos tarp ES ir JAV dėl transatlantinės prekybos sutarties yra nauja ir įdomu. Tai nebe politinis, tai verslo projektas. Amerika suprato, jog be Europos neišsivers, nes ateina didžiulės globalinės jėgos, kurios visus mus gali nušluoti, ir Europa suvokė, jog be JAV neišsivers, kad tai galbūt paskutinė galimybė. Amerikiečiai ir europiečiai panašūs savo vertybėmis.

Jei susikurs šitas 800 (ar 900, jei pavyktų ir Ukrainą susieti) milijonų žmonių demokratinis darinys, tai mūsų vaikai gyvens geresniame pasaulyje.

– Suprantu, kad keturių vaikų tėvui kalbos apie geresnį pasaulį nėra vien žodžiai?

– Aš jau matau, jog pasaulis yra geresnis. Mano dalinis išsilavinimas vyko dar sovietų laikais. Mano vaikai trejus mokėsi Belgijoje, dabar Amerikoje, jie gauna tai, ko mes jokių būdu nebūtume gavę, uždaryti sovietų sistemoje. Mano vaikai yra geresni žmonės, jie kitaip supranta padorumą, toleranciją kitai nuomonei, pagarbą žmogui, netgi nusirašinėjamą mokykloje. Jie demokratiški, jų sielos geresnės. Dabar juk kas antras Lietuvos vaikas mato pasaulį, ir tą naują pažinimą atsineša į Lietuvą.

Įdomu, kad mano vaikai Belgijoje kone metus verkė, o Amerikoje džiaugėsi nuo pirmos dienos, nes juos čia taip gražiai priėmė. Senose valstybėse mes jautėmės užsieniečiais, o ir gyvenome Belgijoje dar iki Lietuvos tapimo ES nare. Amerikoje mūsų lietuviai vaikai jaučiasi savi, ir jie man jau pirmomis dienomis aiškino, kad čia juos gerbia kaip asmenybes.

– Vaikams visgi turbūt paprasčiau pritapti naujoje aplinkoje, o kaip Jūsų žmonai, kuri, man regis, yra tikra Lietuvos patriotė?

– Visų diplomatų žmonoms nėra lengva trauktis po visą pasaulį, jos dažniausiai yra puikiai išsilavinusios, ir galbūt turėtų geresnius darbus nei jų vyrai savo valstybėse. Bet visi mes aukojamės – yra vaikai, šeima, tėvynė. Kaip kariai, taip ir diplomatai – niekas to nepasakoja – tiesiog šypsomės toliau. Be šeimos, be jos psichologinės atramos, nematau, kad diplomatas gali normaliai funkcionuoti. Bent vienoje vietoje – savo rezidencijoje – turi turėti salelę, kurioje galima būti savimi, atsipalaidavus bendrauti su vaikais, su žmona.

– Ar tiesa, kad šeima kartais yra ir diplomatijos priemonė?

– Prieš kelias savaites mūsų rezidencijoje lankėsi ES Rytų partnerystės šalių ambasadoriai su žmonomis. Bendraudamas tokiomis aplinkybėmis, sužinau labai daug. Daug daugiau nei sėdėdamas su kaklaryšiu tvankiose patalpose.

Arba štai, Vokietijos ambasadoriaus žmona mėgsta dainuoti, o man dainos nelabai rūpi, o mano

Nukelta į 5 psl.

TELKINIAI

Los Angeles, CA

Pavasaris atšvęstas – vasara jau čia!

DANGUOLĖ VARNIENĖ

Birželio 2 d., sekmadienį, 57-tą kartą iš eilės, tradicinė „Spindulio“ Jaunimo šventė su-būrė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos parapijiečius, mokyklos tėvelius ir draugus. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, išvaka-rėse sėkmingai užbaigę mokslo metus, sugrįžo tęsti užbaigimo šventės šv. Mišiose, šįkart pasipuošę tautiniais drabužiais.

Po Mišių, jaunesni mokiniai skubiai persiren-gė ypatingais kostiumais, kad galėtų šokti ir dainuoti „Jaunimo šventės“ programoje. Vyresnis „Spindulio“ jaunimas išgyiavo į parapijos salę su daina ir taip pradėjo tradicinę „Jaunimo šventę“, minint ne tik mokyklos, bet ir „Spindu-lio“ 64 metų gyvavimą.

Visus sveikino Pasaulio Lietuvių Bendruome-nės pirmininkė Danguolė Navickienė, prisimin-dama, kaip kadaise ir jos vaikai linksmai žygiuo-davo šventės dainos taktu. Susirinkusius sveikino Janina Čekanauskienė, buvusio gen. garbės kon-sulo a. a. Vytauto Čekanausko našlė, priminda-ma, kad konsulas niekada nepamiršdavo jaunimo, visada linkėdamas geros sėkmės. „Birutiečių“ draugijos vardu J. Čekanauskienė įteikė auką, kad „Spindulys“ ir „Spinduliukai“ ir toliau gyvuotų.

Danguolė Navickienė ypatingai pagerbė Šv. Ka-zimiero lituanistinės mokyklos vedėją Marytę Sandanavičiūtę-Newsom, kuriai buvo įteikta šie-metinė JAV LB Švietimo tarybos „Nusipelnusio švietėjo“ premija. Mūsų mielą Marytę, kartu su visa parapija, sveikino LF atstovė Violeta Ged-gaudienė ir tėvų komiteto pirmininkas Augis Ged-gaudas, o dukros Inga ir Sigita skaidrėmis pristatė jos biografiją.

„Spindulio“ vadovė Danguolė Varnienė pra-nešė, kad Marytės garbei bus vaidinamas spektak-liukas, „Gėlių karalystė“. Prieš 18 metų vaidini-mėlį šioje pačioje salėje parodė tų laikų „Spindu-liukai“, dabar jau baigę mokslus ir išėję į gyve-nimą. Marytės dukra Sigita ir Danguolės sūnus Val-das dabar mokytojauja šioje mokykloje. Tais lai-kais vaidinimėlis buvo perkeltas į vaikams skirtą vaizdajuostę ir pavadintas „Pavasaris“ – jis iki šių dienų džiugina naują vaikų kartą. Įrodėme, kad M. Kalvaitienės parašytas vieno veiksmo vaizdelis gali būti sėkmingai pritaikytas ir šiems laikams.

Šoko drugeliai, paukšteliai, vabalai. Vaidino ir solo partijas dainavo darželio „gėlės“ – pradedant su Rūta, Žibute, Lelija, baigiant karaliene Rože. Netgi Dilgėlė išimaisė tarp gėlių! Pavasario vaid-menį gražiai suvaidino Darija Pakuckaitė, o Rožės – gabi Gabija Petrulytė.

Vaidino daugiau nei 50 „Spinduliukų“, kurie spėjo per dainų ir šokių pamokas šeštadieniais pasiruošti vaidinimui. Bendradarbiavimas tarp „Spindulio“ ir lietuviškos mokyklos tęsiasi ir toliau. Kitaip būtų neįmanoma paruošti tokius

Nepamainomas šokis „Malūnas“.

spektakliukus, nes mūsų lietuviškam jaunimėliui pritrūktų laisvalaikio. Kęstutis Daugirdas, nese-niai atvykęs iš Čikagos, tuoj atėjo į talką. Jis mus pradžiugino pianinu akompanuodamas šventės da-lyviams. Sigutė Mikutaitytė-Miller, turinti gabumų ir išsilavinimą dramos srityje, jau daug metų pa-deda režisierėi D. Varnienei ir „Spinduliui“. Jos ta-lentą jautėme ir šį kartą.

Programa įsisiūbavo, kai vyresnis jaunimas at-liko tautinius šokius ir dainavo pavasario dainas. Šoko numylėtą „Lenciūgėlį“, sudainavo „Punsko dainą“ ir kt. Džiugiais plojimais susirinkusieji pa-tvirtino, kad „auksiniai“ žinomi šokiai niekuomet neišeina iš mados. Vytė Nemunėlis gražiausiai iš-reiškė šventės nuotaiką šiais dainos žodžiais:

*Mokslo dienos baigias, šypsena veiduos,
Aidi mūsų juokas vasaros aiduos.
Nemunas banguoja tėviškės laukais,
Kviečia mus užaugti Lietuvos vaikais.
Tu „Žilvytį“, tuta tuta, tu „Suktinį“ suk ir suk,
Tu „Malūną“ suk kaip vėjas, tiesiai tiesiai ne-sugriūk!*

„Šiandien mūsų šventė“

Sušokę dainoje išvardintus šokius, padėko-jome mokytojoms ir susirinkusiems už apsilan-kymą, o vaidinimo „gėlės“ dar kartą įteikė Marytei Newsom po gėlytę nuo „Spindulio“, kad puokštė būtų kuo didesnė.

„Spindulys“ dėkoja rėmėjams (ypač mecenatui Albinui Markevičiui ir „California Lithuanian Credit Union“) už dosnią auką, skirtą tolesniam ar-

Inos ir Mindaugo Petokų nuotraukos

Padėjėjų komanda (iš k. į d.): „Žiogai pranešėjai“ – Gintaras Baipšys ir Viktoras Petokas, Sigutė Mikutaitytė-Miller, muz. Kęstutis Daugirdas, mokyt. Aušra Rosegard.

chyvų tvarkymui; dėkoja klebonui kun.Tomui Ka-ranauskui už leidimą naudoti parapijos patalpas repeticijoms ir šventėms. Atsisveikindami susirin-kusiems priminėme, kad mūsų jaunimo darbai ne-baigti. Už metų švėsimė ne tik mokyklos, bet ir „Spindulio“ 65 metų sukaktis, o smagiausia žinia tai, kad naujos kartos jaunimas 2014 m. įsijungs į Dainų šventę „Čia mano namai“, visus su-telksiančią po tėvynės Lietuvos dangumi!

Danguolė Varnienė – Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos „Spinduliukų“ mokytoja ir „Spindulio“ vadovė.

Los Angeles iškiliausios ilgametės visuomenės veikėjos (iš k. į d.): Danguolė Varnienė, Danguolė Navickienė, Marytė Newsom, Violeta Gedgaudienė, Janina Čekanauskienė.

Pavasario vaidmenyje – Darija Pakuckaitė.

New York centre lietuviai pajuto lietuviškų Joninių kaimo dvasią

Lietuviai smagiai šventė Jonines Central parke. Algio Norvilos nuotr.

Švęsti Joninių birželio 22-osios pavakarę New York Central parke susirinko nemažas būrys lietuvių, sukviestų New York Manhattano lietuvių apylinkės valdybos ir nepailstančios kultūrinių renginių puoselėtojos ir organizatorės ir New York lituanistinės mokyklos mokytojos Gintarės Bukauskienės. Šioje Joninių šventėje dalyvavo Lietuvos generalinio konsulato New York atstovės Agnė Sakalauskaitė ir Laura Žilajevaitė.

Per daugelį metų būta įvairių bandymų sutikti vasaros lygiadienį: mėginant atkurti autentiškas tradicijas jau sutemus, susibėgant mažesnėmis grupelėmis ar tiesiog išvykstant iš miesto į gamtos prieglobstį. Pastaruosius porą metų New York miesto lietuviai pasirinko vidurio kelią – šiek tiek atsiminti tradicijas, bet tuo pačiu neprieštarauti miesto reikalavimams.

Šventės metu grojo folklorinis Rūtos Pakštaitės-Cole ir Rimo Polikaičio duetas „Eastlande iš Rytų šalelės”.

Medžių šešėlyje klausantis armonikos ir smuikelio garsų, klausytojai galėjo mintimis nuklęsti į praeitį ir šiame milžiniškame mieste pajusti senojo lietuviško kaimo dvelksmą. Tautiečių smagiai dainuotos lietuvių liaudies dainos pritraukė daugelio Central parko lankytojų dėmesį.

Joninėse dalyvavę vaikučiai traukė ieškoti paparčio žiedo. Paparčio žiedas (išduosime paslaptį) – pradžysta prie Centriniam parke esančios Lietuvos karaliaus Jogailos skulptūros. Kur gi kitur galėtų, jeigu ne prie šios lietuviškos salelės New York?

Taip pat buvo vaišinamasi juoda duona, lietuvišku sūriu, rūkyta dešra ir kitais užkandžiais, galima buvo atsigaijinti šalta gira. Beveik iki sutemų smagiai skambėjo lietuvių liaudies dainos, pritariant instrumentams. Vaikai zujo apink ir svaidė pasagas, tikėtina, atnešiančias daugybę laimės...

Lietuvos gen. konsulato New York ir JAV LB New York apylinkės info.

Visi susirinkusieji kartu dainavo „Atskrend sakalėlis”, Narūno Bukausko nuotr.

New Jersey lietuviai tradiciškai šventė Jonines

Birželio 22-osios vakarą apie 400 lietuvių bei jų draugų iš New Jersey, New York, Pennsylvania, Connecticut bei kitų valstijų susirinko į Jackson, NJ, Joninių šventę „Atskrend sakalėlis”, taip pat skirtą ir Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-osioms metinėms paminėti.

Šventės dalyvius sveikino centrinio Jew Jersey Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Rasa Miliūtė, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas. Į šventę taip pat atvyko Lietuvos Respublikos garbės konsulė Philadelphia

Krista Bard. V. Sarapinas dėkojo susirinkusiems tautiečiams už lietuvių bės saugojimą bei lietuviškų tradicijų puoselėjimą Amerikos žemėje.

Šventės dalyvius linksmo kaimo kapela „Sodžius” iš Čikagos, centrinio New Jersey tautinių šokių kolektyvas „Viesulas” bei lietuviškos mokyklos „Lietuvėlė” mokiniai. Šventės metu ažuolų vainikais buvo prisimintas S. Dariaus ir S. Girėno skrydis, pagerbtos Jonės ir Jonai, veikė lietuviškų dirbinių mugė, vyko stipruolių varžytuvės bei įvairios kitos tradicinės Joninių linksmybės.

Asmeninio archyvo nuotr.

„Matome Lietuvą pasaulyje”

Atkelta iš 3 psl.

žmonai patinka. Kol jos dainuoja, mes su kolega reikalus aptarinėjame.

Dabar pasigirsta svarstymų, esą diplomatų apskritai nereikia – pasiūnti žinutę el. paštu ar „tweeter” per visą pasaulį, ir reikalai sutvarkyti. Bet tai tik išorė, už visų sprendimų stovi žmonės, jei neturi neformalaus ryšio su žmonėmis (ir ne tik diplomatijoje), nedaug ką pasieksi.

– JAV diplomatai, kurie dirbo Vilniuje, dažnai sakydavo, jog išvykę pasiilgsta Lietuvos dėl mūsų tarpusavio bendravimo. Ar teko apie tai girdėti?

– Taip, žinau, kad kai kurie amerikiečiai diplomatai netgi stengiasi, jog būtų paskirti dirbti būtent Lietuvoje. Taip, su mumis jie mėgsta bendrauti, nes mes esame atviri, kas nėra labai įprasta Šiaurės Europos regione. Mes kaip ir italai. Vienas diplomatas, geras mano draugas, kuris dirbo ir Lietuvoje, ir kaimyninėje šalyje, man sakė: „Jūs nesuprantate, jūs neįvertinate kaip gerai turite. Kaip mums gera su jumis, nes pasaulyje nėra tiek daug šalių, kur amerikiečius taip gerai vertintų.”

– Ar JAV užtenka draugų ir nuoširdaus bendravimo?

– Mūsų terpės Amerikoje yra daugiau nei rafinuotose Vakarų Europos šalyse. Pavyzdžiui, nuvažiuoji į Čikagą ar jos apylinkes, ir pasijunti lyg Vilniaus Senamiestyje tarp savų, nors, aišku, ne visuose JAV miestuose taip yra. Kita vertus, ir ne lietuvių kilmės amerikiečiai mus geriau supranta. Pasibaigus kadencijai, JAV liks gal net daugiau draugų nei po mano darbo Briuselyje, nes Amerikoje yra „vertybiniai” draugai, mat, amerikiečiams vertybės labai svarbu.

Skaičiukai svarbu, bet svarbiausia, ar atitinka vertybės, ar tu su jais,

ar ne. Atradau daug žmonių, kurie Lietuvą padėjo nuo Sovietų atplėsti, nes Lietuvos laisvė jiems buvo ir yra vertybė.

Lietuviai vis mano, jog amerikiečiai viską skaičiuoja, jog yra perdėm pragmatiški, bet tai nebūtinai tiesa. Mes jiems žavūs, nes mes už vertybes mirę, išgyvenę, ir mes esame „role models”, todėl mus vežioja ir kitiems rodo. Ir aukščiausio rango JAV pareigūnai į Lietuvą ne kartą važiavo, nes jiems malonu su mumis būti.

Lietuviai jiems yra išikūnijimas apgintos amerikietiškos vertybės, todėl ir toliau mus gina.

Bet reikia pripažinti, jog Amerika irgi keičiasi, nežinia, kas bus. Gali būti, jog Europai iškils didžiulė dilema, juk mes dabar saugūs, nes mus saugo Amerika. Bet gali ateiti laikas, kai kažkam reikės imtis lyderystės. Gali ateiti diena, kai mums patiems reikės saugoti tai, ką susikūrėme, nes gerovė ir laisvė yra labai trapūs dalykai, kurie irsta, jei jų kasdien nepuoselėjame.

– Kas jums yra romantika diplomato karjeroje?

– Diplomacija – viena geriausių profesijų, nes per trumpą savo gyvenimą gali turėti maksimalią įtaką. Mes jau esame Vakarų pasaulyje, bet aplinkui dar keičiasi istorija. Ir Rytai niekaip nenurimsta dėl mūsų pačių istorijos permainų. Ir Vakarų pasaulis keičiasi, ir atėjo laikas, kai galbūt mes turime padėti.

Mažos tautos, stovinčios ir matančios, kas liko praeityje, gali padaryti nemažai. Mes galime pasakyti tiek Amerikos, tiek Europos vadovams: „Sustokite, kasdienės problemos svarbu, bet pasaulis gali subyrėti, ir mes matėme tą pasaulį subyrėjusį.”

Mano tikslas – padaryti pasaulį geresniu, bent jau Lietuvai, ir tai, kad galiu dalyvauti, pasaulį keičiant, man yra romantika.

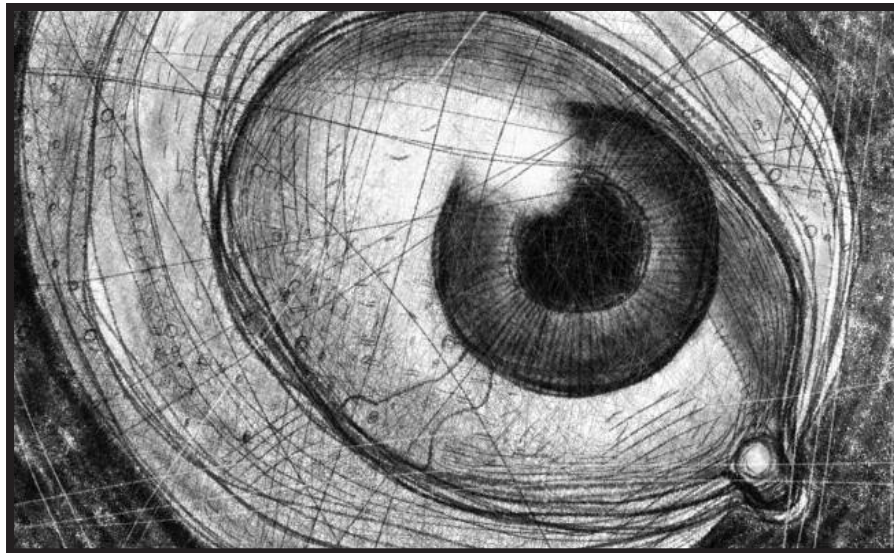
„DRAUGĄ” galite užsisakyti ir internete

VISI MĖGSTA KINĄ

Per pasaulį keliauja lietuviškas kinas

Kadras iš Eglės Vertelytės „UB Lama“.

Kadras iš Skirmantės Jakaitės filmo „Mes galime susitikti ...mes negalime“.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Pas mus, „Vėjų mieste“, birželis buvo tai karštas, tai lietingas. Nesistebėčiau, kad daugelis užuovėjos po darbo ieškodavo kino teatrų salėse. Vasarą pasipylė gausybė filmų, vertų dėmesio. Bet apie tai – gal kitąsyk. Šiandien geriau stabtelkime prie mūsų lietuviško kino afišų – paskutinėmis savaitėmis jomis mirgėte mirga pasaulinė rinka.

Japonai šiltai
apkabino Vildžiūną

Lietuvos ambasada Japonijoje Europos Sąjungos filmų dienų metu Tokijo kino mėgėjams surengė dvi lietuvių režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmo „Kai apkabinsiu tave“ peržiūras. Į birželio 18 ir 25 dienomis vykusius seansus susirinkę žiūrovai filmą palydėjo plojimais. Kristijono Vildžiūno pavaizduotą istoriją apie Antrojo pasaulinio karo metu išskirtus tėvą ir dukrą, bandančius susitikti Šaltojo karo padalintame Berlyne japonai įvertino kaip jaudinančią ir sukrečiančią tautos istorijos dramą.

Europos Sąjungos (ES) delegacija Japonijoje, bendradarbiaudama su ES šalių ambasadomis, kino festivalį organizuoja jau vienuoliktą kartą. Tradiciškai jis vyksta gegužės – birželio mėnesiais. Šiemet programoje buvo rodyti 22 ES šalių narių filmai.

„Kai apkabinsiu tave“ tapo antruoju Kristijono Vildžiūno kinematografiniu kūriniu, rodytu šio renginio metu. 2008-taisiais japonų žiūrovams buvo parodytas kitas režisieriaus filmas „Aš esi tu“.

Šiais metais Lietuvos kinas Tokijoje pristatomas jau antrą kartą. Balandžio mėnesį Japonijos sostinės gyventojams buvo rodoma lietuviško avangardinio kino kūrėjo ir aktoriaus Artūro Baryso „Baro“ dokumentinių filmų retrospektyva.

Škotija – netoli Lietuvos

Edinburgh Tarptautinis filmų festivalis buvo įkurtas 1947 m. Tai seniausias be pertraukų rengiamas kino festivalis pasaulyje. Šiemet jis vyko birželio 19–30 dienomis. Festivalio tikslas – žiūrovams pateikti Didžiosios Britanijos bei kitų šalių filmų premjeras.

Pereitą šeštadienį, birželio 29 d. festivalyje sėkmingai buvo parodytas trumpametražis kino režisierės Emilijos Škarnulytės filmas „Aldona“. Kiek anksčiau, gegužės 3 d. įvyko šio filmo premjera viename svarbiausių ir seniausių trumpametražių filmų festivalyje Oberhausene, Vokietijoje. Gegužės 10 d. filmas buvo parodytas ir Seulo (Korėja) filmų festivalyje.

Emilijos Škarnulytės juostoje „Aldona“ pasakojama filmo autorės močiutės gyvenimo istorija. Vieną 1986-tųjų balandžio dieną be aiškos priežasties Aldona neteko regėjimo. Gydytojai tyliai sakė,

Animacinio filmo pradininkas Vladislovas Starevičius su dukra Nina savo studijoje Fontenay-sous-Bois. 1924 m.

kad greičiausiai tai atsitiko dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos. Dokumentinis filmas vaizduoja aklos moters pasivaikščiojimą po Grūto sovietinių skulptūrų parką. Tačiau tai ne paprastas pasivaikščiojimas. Autorės pasirinktas vaizdavimo stilius provokuoja universalesnius apmąstymus, toliau siekiančius apibendrinimus.

1987 m. gimusi filmų režisierė Emilija Škarnulytė yra baigusi skulptūros studijas Brera institute Milane, Italijoje. Šiuo metu ji studijuoja Norvegijos Tromso šiuolaikinio meno akademijoje ir dirba video, fotografijos, instaliacijų bei performansų srityse. Pasak menininkės, savo darbuose ji tyrinėja realybę politiniu ir poetiniu požiūriu. 2009 m. režisierė buvo įvertinta Italijos nacionaliniu dailės apdovanojimu už filmą „Limbic systems“.

Pereitą savaitę Škotijoje vyko ir Edinburgh Et-nografinių filmų festivalis. Čia buvo parodyta ir lietuviška juosta „UB Lama“. Tai Lietuvos ir Didžiosios Britanijos koprodukcija, pirmas pilnametražis Eglės Vertelytės filmas. „UB Lama“ pasakoja apie dvylikametį mongolų berniuką Galaa, kuris su mama ir jaunesniu broliu gyvena labai skurdžiomis sąlygomis pakrypusioje jurtoje, Ulan Batoro pakraštyje. Vaikas bando išgyventi pardavinė-

Kadras iš Iljos Bereznicko animacinio filmo „Baubas“.

damas cigaretes turguje, tačiau pamažu „užsikrečia“ svajone tapti budistų vienuoliu. Vienuoliams yra būdinga ypatinga disciplina, o pagrindinis herojus yra išdykęs ir problematiškas vaikas.

Eglės Vertelytės juosta buvo apdovanota įvairiuose tarptautiniuose filmų festivaliuose. Amerikos antropologų sąjunga siūlo, jog „UB Lama“ būtų įtrauktas į privalomą universitetų programą.

Kengūrų žemėje –
lietuviška animacija

Ką tik praėjo dešimtys dienų Melburno Tarptautinis animacinių filmų festivalis. Dalyviai iš 30 šalių parodė 400 filmų. Festivalis turėjo ir ryškų lietuvišką atspalvį. Vienas iš pagrindinių Melburno festivalio akcentų buvo serija *Milestone: 100 years of Lithuanian Animation*.

Apibūdindamas savo norą atskleisti nesuskaitomai daug lietuvių mitologijos darbų, festivalio organizatorius Malcolm Turner yra pareiškęs: „Lietuviai turi labai stiprų ryšį su savo miškais. Miškų tema išitvirtinusi jų mene, pasakose, literatūroje ir žodinėje istorijoje.“ Malcolm Turner parinko festivaliui įvairiausių kino juostų – nuo absurdiškų iki taurių.

Malcolm Turner itin sužavėjo įžanginis filmas, kuriuo pradėta *Milestone: 100 years of Lithuanian Animation* retrospektyva – tai Skirmantės Jakaitės „Mes galime susitikti ...mes negalime“. „Kad tai suprasčiau, man teko apsilankyti Lietuvoje ir papiepti su filmo kūrėja. Jos dėka supratau lietuvių kultūros gelmes, kurios puikiai pavaizduotos juostoje. Būtent tokią animaciją aš dievinu, ir tokią norėjau pristatyti Melburno festivalyje“, – tvirtino organizatorius Malcom Turner.

Dar prieš šimtmetį tas tradicijas pradėjo kaudamas Vladislovas Starevičius, laikomas animacinių filmų pradininku. Jo rankomis sukurti ir nufilmuoti šokantys bei vaidinantys vabzdžiai greitai praskynė sėkmės kelią – nuo provincinio Kauno iki carinės Maskvos, nuo tarybinės Maskvos iki kapitalistinio Paryžiaus. Melburno festivalyje buvo parodytas šio legendinio kūrėjo filmas „Vabzdžių Kalėdos“ – sukurtas lygiai prieš šimtą metų. Dovana kiekvienam kino mylėtojui. Net vertimo nereikia, juk animacija – tarptautinė kalba!

Šio festivalio metu buvo parodyti: Skirmantės Jakaitės „Mes galime susitikti ...mes negalime“ (2011), Antano Janausko „Iniciatyva“ (sukurtas 1970 m. kaip 1968-tųjų Prahos įvykių atgarsis), Nijolės Valadkevičiūtės „Medis“ (1983), Valento Aškinio „Kaktuso paslaptis“ (1988), Iljos Bereznicko „Baubas“ (1987), Zenono Šteinio „Dosnumas“ (1988), Antano Janausko „Kėdė“ (1995), Jūratės Leikaitės „Metamorforzės“ (1996), Ievos Miškinytės „Tiltas“ (2007), Antano Skučo „Raganos burtai“ (2007), Vladislovo Berezoko „Zuikio kopūstai“ (2011), Ievos Miškinytės „Saga“ (2012) ir Urtės Budinaitės „Nepriklausomybės diena“ (2012).

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos jaunimo dienos Kaune

Jaunimo dienos Kaune.

Mindaugo Vaičiulio nuotr.

Kaunas (Bernardinai.lt) – Birželio 28–30 d. Kaune vyko jau šeštojos Lietuvos jaunimo dienos (LJD) „Jus aš draugais vadinu“. Nemuno ir Neries upių santakoje per 8,000 jaunimo, susirinkusių iš visos Lietuvos, kartu šventė ir liudijo tikėjimą. Susirinkusius sveikino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ir priminė, kad prieš 20 metų popiežius Jonas Paulius II, galima sakyti, pradėjo jaunimo susitikimų tradiciją Lietuvoje. Milžiniška jaunimo minia ovacijomis ir plojimais arkivyskupui žadėjo tikėjimu dalintis su visais, su tiktais kelyje laikinojoje sostinėje, o vėliau – ir sugrįžę į savo gimtąjį miestą. Buvo perskaitytas popiežiaus Pranciškaus laiškas Lietuvos jaunimui. Pasak šventės organizatorių, draugystės tema yra gera galimybė auginti santykį: ir vienas su kitu, ir su Dievu, gal net ir su pačiu savimi. Su-

sitikimuose ir diskusijose jie galėjo klausti, kas iš tiesų yra draugystė, ką reiškia būti Jėzaus draugu. Po šventės atidarymo koncerto keliatūkstantinė minia su Švenčiausiuoju Sakramentu priešakyje patraukė Žalgirio arenos link. Giedodamas kartu su jungtiniu Vilkaviškio vyskupijos choru jaunimas šlovino Dievą, klausėsi Šventojo Rašto ištraukų ir besimelsdami žingsniavo Kauno senamiesčiu. Eisenos dalyviai džiaugėsi matydami, kaip žmonės jiems mojavo ir plojo iš balkonų, žvelgė su ašaromis akyse. Švč. Sakramentas buvo įneštas į Žalgirio arenos amfiteatrą, vyko sutaukinimo pamaldos, vakaro koncertas ir bendros maldos vakaras, nuolatinė adoracija. Lietuvos jaunimo dienos dalyvavo ir svečiai iš užsienio: lietuviai iš JAV, jaunimas iš Ispanijos, Airijos, Olandijos, Latvijos, Sibiro, Korėjos, Argentinos.

Vyko pasaulio lietuvių žaidynės

Klaipėda (Bernardinai.lt) – Birželio 28–30 d. Klaipėdoje vyko IX pasaulio lietuvių žaidynės. Maždaug 4,000 pasaulio lietuvių iš 21 skirtingos šalies atsistojo giedojo Lietuvos himną, o žaidynių ugnį įžiebė Prezidentas Valdas Adamkus. Pasirodė daugkartiniai pasaulio ir Europos čempionai – „Žuvėdros“ šokėjai, išpūdingas programą parengė meninės ir sportinės gimnastikos atstovai. Žaidynės buvo skirtos S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų ir Pirmosios Tautinės olimpiados 75 jubiliejams paminėti. Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas pasidžiaugė, kad šios žaidynės vyksta būtent Lietuvos uostamiestyje. Žaidynių tikslas – padėti po visą pasaulį pasklidusiems lietuviams susitikti, išsamiau pažinti Lietuvos kultūrą, puoselėti sporto tradicijas, ugdyti tautiškumą bei tęsti tau-

tinio bendravimo, jaunosios išeivių kartos lietuviybės išsaugojimo tradicijas. Šiemet Pasaulio lietuvių žaidynėse dalyvavo apie 2,600 sportininkų. Gausiausios užsienio delegacijos atvyko iš Baltarusijos (134), JAV (124), Latvijos (122), Jungtinės Karalystės (74) bei Rusijos (63). Dalyviai varžėsi 24 sporto šakose: krepšinio, futbolo, lengvosios atletikos ir kitose rungtyse.

Numatyta išvyka į tremties vietas

Vilnius (ELTA) – Siekdama išsaugoti Lietuvos istorijos paveldą bei pagerbti per sovietų okupaciją nukentėjusius lietuvius, bendrija „Lemtis“ tęsia prieš daugelį metų pradėtą darbą – į Krasnojarsko kraštą Sibire išvyksta aštuonių žmonių komanda. Ekspedicija, vadovaujama patyrusio keliautojo, fotografo ir operatoriaus Gintauto Alekno, iš Vilniaus išvyks liepos 3-ąją. Ekspedicijos dalyviai Krasnojarsko krašte ketina aplankyti

Manos ir Partizanskojės rajonus ir juose išlikusias arba buvusias gyvenvietes. Tremties vietose bus tvarkomi kapai, atstatomi seni kryžiai, statomi nauji, tvirtinami seni paminklai, aptveriamos kapinės. Ekspedicijos metu bus renkama dokumentinė medžiaga, bendraujama su ten dar gyvenančiais lietuviais. Grįžę iš ekspedicijos, jos dalyviai, kaip ir kiekvienais metais, važinės po Lietuvos mokyklas, švietimo įstaigas, organizuos parodas.

ES reikalauja JAV pasiaiškinti dėl šnipinėjimo

Briuselis (ELTA) – Europos Parlamento vadovas Martin Schulz pareikalavo JAV išsamiai paaiškinti pranešimą, neva svarbiausios Europos Sąjungos (ES) įstaigos Jungtinėse Valstijose buvo šnipinėjamos. Jo teigimu, jei paaiškės, kad tokie veiksmai buvo, tai padarys didelį poveikį tarpusavio santykiams. Vokiečių leidinys „Der Spiegel“ cituoja slaptą 2010 m. dokumentą, kuriame teigiama, kad JAV šnipinėjo ES įstaigos New York ir

Washington. Buvęs Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) analitikas Edward Snowden paviešino šią informaciją. Neaišku, kokią informaciją JAV šnipai galėjo gauti, tačiau žinios apie Europos prekybines ir karines pozicijas galėjo būti naudingos vykstant deryboms tarp Washington ir Europos šalių vyriausybių. JAV vyriausybė iki šiol „Der Spiegel“ pateiktos informacijos nekomentavo.

Azijos šalys ragino Š. Korėją atsisakyti branduolinių ginklų

Azijos šalių užsienio reikalų ministrai.

ELTA nuotr.

Pchenjanas (ELTA) – Brunėjuje birželio 30 d. susitiko Pietryčių Azijos šalių asociacijos (ASEAN) įkurto regioninio forumo (ARF) narės. Čia vyko Azijos šalių saugumo forumas. Forumo narės pasirašė dokumentą, kuriame Šiaurės Korėja raginama atsisakyti branduolinio ginklo ir reikiamas susirūpinimas dėl agresyvios šalies politikos. Forumo metu vyko ir kitos svarbios diskusijos apie Šiaurės Korėjos politiką, ministrai išreiškė susirūpinimą dėl pokyčių Korėjos pu-

siasalyje, buvo raginama regione siekti taikos ir stabilumo. Po kelių mėnesių įtampas, kurią sukėlė trečiasis Šiaurės Korėjos branduolinio ginklo bandymas vasarį ir karingi grasinimai Pietų Korėjai bei JAV, šalys pastarosiomis savaitėmis perėjo prie taikesnio dialogo. Pietų Korėja ir JAV pabrėžė, kad Šiaurės Korėja turi vadovautis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijomis ir laikytis tarptautinių įsipareigojimų. Tik po to gali vykti prasmingos derybos.

Kroatija šventė stojimą į ES

Zagrebas (ELTA) – Kroatija paminėjo istorinę dieną – įstojimą į Europos Sąjungą (ES). 28-ąją bendrijos nare šalis tapo praėjus beveik dviem dešimtmečiams po Jugoslavijos žlugimo. Liepos 1 d. buvo pašalinti ženklai „Muitinė“ prie sienos su Slovėnija, o Serbijos pasienyje atsirado užrašai „ES“. Abu ženklų keitimai Kroatijoje buvo tiesiogiai transliuojami Zagrebo pagrindinėje aikštėje, kur šventėje dalyvavo daugiau nei 100 garbingų svečių iš Europos, tarp jų ir nuo liepos 1-osios ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos vadovė Dalia Grybauskaitė.

Į susirinkusius kreipėsi Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso ir Kroatijos prezidentas Ivo Josipović. Šventėje dalyvavo ir visų šešių buvusių Jugoslavijos valstybių vadovai, tūkstančiai šalies gyventojų. Griežti reikalavimai šalims, siekiančioms ES narystės vis dėlto kiek slopina kroatų entuziazmą. Šiuo metu narystę remia apie 50 proc. gyventojų, nors per referendumą praėjusiais metais jai pritarė 66 proc. 4,2 mln. gyventojų turinti Kroatija bus viena skurdžiausių regiono valstybių.

Buenos Aires katedroje pastatyta popiežiaus Pranciškaus statula

Buenos Aires (BNS) – Buenos Aires katedros, kur prieš tapdamas popiežiumi Jorge Bergoglio kasdien aukodavo Mišias, vidiniame kieme buvo pastatyta natūralaus dydžio popiežiaus Pranciškaus statula. Kovą popiežiumi išrinktą Pranciškų statula vaizduoja besiūpsantį ir mojančį. Tai yra dalis menininko Fernando Pugliese projekto, kuriuo siekiama Buenos Aires – viešose ir privačiose su J.

Bergoglio gyvenimu Argentinoje susijusiose erdvėse – pastatyti įvairaus dydžio skulptūras, vaizduojančias pirmąjį popiežių iš Lotynų Amerikos. Naujoji statula atsirado netoli Argentinos globėjos Luchano Dievo Motinos statulos, kuri nuo vasario bus rodoma Vatikane. Nuo kovo 13-osios, kai Pranciškus tapo popiežiumi, Buenos Aires katedroje pagausėjo religinis turizmas.

ŠVENTADIENIS

Pranciškaus laiškas Lietuvos jaunimui:
„Jėzus veda į džiaugsmą“

Sekmadienį, birželio 30 d., šv. Mišiomis baigėsi Lietuvos jaunimo dienos. Apie 8000 jaunų žmonių, susirinkusių iš 7 Lietuvos vyskupijų, jau 6-ąjį kartą drauge šventė liudydami tikėjimą. Po bendrų pusryčių prie „Žalgirio“ arenos LJD dalyviai kalbėjo Rožinio maldą, o 12 val. dalyvavo Mišiose, kurias aukojo beveiki visi Lietuvos vyskupai bei kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Homiliją šv. Mišių metu pasakė Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, o pabaigoje dalyvius pasveikino apaštalinis nuncijus Lietuvai arkivyskupas Luigi Bonazzi.

LJD dalyvius iš Vatikano pasveikino ir popiežius

Brangus Lietuvos jaunime!
Man labai miela širdimi būti kartu su jumis ir jums perduoti pačius šilčiausius linkėjimus šeštą kartą vykstančiųjų „Lietuvos jaunimo dienų“ proga, kuri jus taip gausiai subūrė į Kauną. Ypač sveikinu tuos tarp jūsų, kurie šiuo metu eina keliu, vedančiu į pilną pasišventimą Dievui kunigystėje arba pašvęstame gyvenime, o taip pat tuos, kurie įvairiais savanoriavimo būdais tarnauja vargstantiems. Sveikinu ir reiškiu padėką jūsų Ganytojams, suorganizavusiems šias ypatingas maldos, apmąstymo ir šventimo dienas, kurių tema atsispindi žodžiuose: „Jūs aš draugais vadinu“ (Jn 15, 15).

Remdamasis būtent šiais Viešpaties žodžiais, noriu jums pasiūlyti keletą minčių apie dvasinį augimą ir jūsų misiją Bažnyčioje bei pasaulyje. Jėzus trokšta būti jūsų draugu, jūsų broliu, tiesos ir gyvenimo mokytoju, parodančiu kelią, kuris veda į džiaugsmą, į jūsų pačių savirealizaciją pagal kiekvienam iš mūsų numatytą Dievo planą. O ta, mums gaillestingumą ir Dievo meilę atnešančioji draugystė su Jėzumi, yra gaudama dovanai, ji yra gryna malonė. Jėzus iš mūsų nieko už tai nereikalauja, o tik prašo, kad priimtume šią dovaną. Jis trokšta jus mylėti tokius, kokie esate, įskaitant jūsų trapumą ir silpnybes, norėdamas, kad būtumėte atnaujinti Jo meilės prisilietimu.

Jėzaus draugystėje surandame Dievo meilę, ir tas susitikimas įvyksta visų pirma per Sakramentus, ypačiai per Eucharistiją ir per Atgailos bei Sutaikinimo šventimą. Šventosiose Mišiose švenčiame Viešpaties aukos, Jo visiško atsidavimo mums atminimą: šiandien Jis ir vėl tikru būdu atiduoda savo Kūną dėl mūsų ir išlieja savo Kraują tam, kad atpirktų žmonijos nuodėmes ir leistų mums įeiti į bendrystę su Juo pačiu. Tuo tarpu Sutaikinimo sakramente Jėzus mus priima su visais mūsų ribotumais ir mums atneša savo Tėvo gaillestingumą, atleidžiantį mums nuodėmes, perkeičiantį mūsų širdį, kad ji taptų atnaujinta ir sugebėtų mylėti taip, kaip Jis pats mylėjo, – iki galo (plg. Jn 13,1). Šita meilė mums apsireiškia per Jo gaillestingumą. Jėzus juk visuomet mums atleidžia ir niekuomet nepavargsta.

Kitas svarbus kelias, kurio dėka augame Kristaus draugystėje, yra Jo Žodžio klausymasis. Viešpats mums kalba mūsų sąžinės gelmėse, per

Šventąjį Raštą, ir maldos metu. Išmokite pabūti tyloje prieš Jį, skaityti ir apmąstyti Bibliją, ypatingai Evangelijas, ir kasdien ieškoti dialogo su Juo, kad patirtumėte Jo draugystę ir meilę. Šioje vietoje jums norėčiau pabrėžti taip pat ir vienos paprastos kontempliatyvos maldos grožį, pasiekiamos visiems – mažiems ir dideliems, mokytiems ir mažiau išsilavinusiems; tai šventojo Rožinio malda. Rožinyje mes kreipiamės į Mergelę Mariją, kad ji mus vestų į vis artimesnę bendrystę su savo Sūnumi Jėzumi, kad su Juo vis labiau susitapatintume, mąstytume Jo mintimis ir veiktume taip, kaip Jis. Iš tiesų, Rožinyje kartodami maldą „Sveika, Marija“, mes apmąstome slėpinius, tai yra Kristaus gyvenimo įvykius tam, kad Jį vis geriau pažintume ir vis stipriau mylėtume. Rožinis yra priemonė, kuri veiksmingai mus atveria Dievui, kadangi mums padeda nugalėti egoizmą ir nešti ramybę į širdis, į šeimas, į visuomenę ir į pasaulį.

Mieli jaunuoliai ir jaunuolės, brangus jaunime, Kristaus meilė ir Jo draugystė nėra iliuzija – Jėzus pats tai konkrečiai parodė ant Kryžiaus – ir nėra skirta vien tik retiems išrinktiesiems. Jūs surasite šią draugystę ir patirsite visą jos vaisingumą ir grožį, jeigu jos nuoširdžiai ieškosite, su pasitikėjimu atsiversite Jėzui, ir su atsidavimu ugdysite savo dvasinį gyvenimą priimdami Sakramentus, apmąstydami Šventąjį Raštą, nuolat puoselėdami savo maldą bei intensyviai gyvendami krikščionių bendruomenėje. Jauskitės gyva Bažnyčios dalimi, dalyvaujančia evangelizacijoje ir būnančia vienybėje su savo broliais bei seserimis tikėjime ir bendrystėje su savo Ganytojais. Nebijokite gyventi tikėjimu! Būkite Kristaus skelbėjais savo kasdieninėje aplinkoje, paprastu ir drąsiu būdu.

Visiems, kuriuos sutinkate, savo bendraamžiams, mokėkite parodyti visų pirma gaillestingąjį ir mylintį Veidą Dievo, kuris visuomet atleidžia, padrašina ir teikia viltį. Būkite nuolat dėmesingi kitiems, ypatingai vargšams ir silpniems, tokiu būdu paliudydami brolišką meilę, kuri nugalė egoizmą ir užsidarymą savyje pačiuose. Jūsų Globėjas Šventasis Kazimieras jums tegul padeda ieškoti Kristaus ir nenuilstamai nešti Jį kitiems. Šitame kelyje jums tepadeda jūsų Motinos Marijos buvimas ir telydi mano palaiminimas, kurį nuoširdžiai teikiu jums visiems ir skiriu taip pat visai Lietuvai.

Bernardinai.lt.

DATOS ir SUKAKTYS

Pirmoji liepos savaitė

Liepos 1 d.

– 1265 m. gimė **Dante Alighieri** – italų poetas (mirė 1321 m.).
– 1593 m. gimė **Albertas Stanislovas Radvila** – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikas, Abiejų Tautų Respublikos valstybės ir karinis veikėjas (mirė 1656 m.).
– 1896 m. mirė **Harriet Beecher Stowe** – amerikiečių rašytoja, išgarsėjusi savo 1852 m. parašytu romanu „Dėdės Tomo trobelė“ (angl. „Uncle Tom's Cabin“), kuris netrukus po išleidimo tapo bestseleriu (gimė 1811 m.).

Liepos 2 d.

– 1909 m. gimė **Jonas Balys** – vienas žymiausių Lietuvos tautosakininkų.
– 1923 m. gimė **Wisława Szymborska** – lenkų poetė, eseistė ir vertėja. Nobelio premijos (1996 m.) bei daugelio kitų apdovanojimų laureatė. Viena svarbiausių šių dienų Lenkijos rašytojų.
– 1961 m. mirė **Ernest Hemingway** – amerikiečių romanistas ir novelistas, trumpų istorijų rašytojas, Nobelio literatūros premijos laureatas (gimė 1899 m.).

Liepos 3 d.

– 1883 m. Prahoje gimė **Franz Kafka** – žymus austrų prozininkas, vienas savičiausių XX a. rašytojų. Jis gimė vokiškai kalbančių žydų šeimoje. Prahos universitete studijavo germanistiką, vėliau teisę. Apgynė teisės daktaro disertaciją. Dirbo valdininku draudimo įstaigose. Savo kūriniuose rašytojas gvildeno pažinimo, ieškojimo, tiesos, kūrybos, kovos, bausmės ir valdžios problemas. Veikėjai – vieniši, kenčiantys, baimės ir kaltės jausmo slegiami žmonės, siekiantys suprasti savo aplinką, ieškantys teisingumo. Dažnai jie patenka į absurdišką padėtį, susiduria su paslaptinėmis ir grėsmingomis jėgomis, patiria smurtą. Asmens ir pasaulio priešiskumas perteikiamas teismo vaizdais. Rašytojo kūryba artima ekspresionizmui. F. Kafka padarė didelę įtaką XX a. Vakarų literatūrai. (Mirė Vienoje 1924 m., palaidotas Prahos žydų kapinėse).

Paminklas Franz Kafka Prahoje.

Liepos 4 d.

– JAV Nepriklausomybės diena (1776 m.).
– 1883 m. Pavasijuose, Būblelių vlsč., Marijampolės apskr., gimė **Pranas Kuraitis** – pirmasis lietuvis filosofas profesionalas, neotomistas, filosofijos istorikas, daugiausiai rašęs ontologijos ir gnoseologijos (būties ir pažinimo teorijų) klausimais, Lietuvos (vėliau – Vytauto Didžiojo) universiteto profesorius, kunigas prelatas, vienas iš ateitininkų vadovų. Studijavo Peterburge, taip pat Liuveno, Miunsterio universitetuose. Redagavo „Vadovo“ ir „Tiesos kelio“ žurnalus. Filosofo Juozo Girniaus mokytojas. Plačiu žmogiškumu, paskatomis, medžiagine ir dvasine parama padarė didelę įtaką gausiai Nepri-

klausomos Lietuvos katalikų intelektualų kartai. Sovietai jį kalino Šilutės ir Kursko lageriuose. Svarbiausi veikalai: „Pagrindiniai gnoseologijos klausimai“, „Ontologija“ (Mirė Kaune 1964 m.).

– 2000 m. mirė **Liudas Dovydėnas** – žurnalistas, rašytojas, vienas produktyviausių prieškarinio Lietuvos kūrėjų (gimė 1906 m.).

Liepos 5 d.

– 1927 m. gimė **Zinaida Nagytė-Katiliškienė (Liūnė Sutema)** – poetė, vertėja (mirė 2013 m. sausio 17 d.).

Liepos 6 d.

– Valstybės (Lietuvos karaliaus **Mindaugo** karūnavimo) diena. Šią dieną 1253 m. buvo karūnuotas pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius. Švenčiama nuo 1991 m.
– 1785 m. JAV piniginiu vienetu vienin-gai pasirinktas doleris.

Liepos 7 d.

– 1887 m. gimė **Marc Chagall** – žymus rusų-žydų postimpresionizmo tapytojas. 1922 m. surengė parodą Kaune (mirė 1985

Marc Chagall „Aš ir kaimas“. 1911

m.).
– 1904 m. gimė **Jonas Aistis-Aleksandravičius** – lyrikas, eseistas (mirė 1973 m.).
– 1973 m. mirė **Max Horkheimer** – žydų kilmės vokiečių filosofas ir sociologas, neomarksistinės Frankfurto mokyklos įkūrėjas (gimė 1895 m.).
– 1983 m. Kaune mirė **Antanas Kučingis** – Lietuvos dainininkas (bosas „Lietuvos bosų karalius“), karininkas, karo topografas, politinis kalyns. Baigė Veiverių mokytojų seminariją. Nuo 1923 m. tarnavo Lietuvos kariuomenės generaliniame štabe (turėjo majoro laipsnį). Karinę tarnybą derino su meniniais polinkiais. Baigė Kauno muzikos mokyklą. 1924–1944 m. – Valstybės teatro solistas. Koncertavo Prancūzijoje, Švedijoje, Čekijoje, Suomijoje. Sovietų okupantų aštuone-rius metus buvo ištremtas į Sibirą. (Gimė Mauručiuose, Veiverių seniūnijoje, Marijampolės apskr. 1899 m.).

Antanas Kučingis.

Apsigyvenome priemiesčio viešbutyje ir išsikvietėme taksi. Taksi atrodė kitaip nei kituose miestuose – apiplyšusiu *Chevrolet* darėjome visoje Amerikoje pagarsėjusia Burbono linksmybių gatve. Tai maždaug mylios ilgio senamiesčio gatvelė, kurios abiejose pusėse kiekvienos durys kviečia į gyvos muzikos arba strip-tizo klubą. Keletą kartų bandžiau užkalbinti skustagalvį taksi vairuotoją, tačiau šis iš popierinio puoduko vis siurbčiojo kolą ir nekreipė dėmesio į keleivių klausimus. Visai kitoks taksi vairuotojo elgesys nei buvo įprasta kituose miestuose. Mums važiuojant Burbono gatvės link prasidėjo liūtis, primenanti pasaulinį tvaną, ir mes akimirkai pasigailėjome, kam palikome jaukų priemiesčio motelį. Taksi vairuotojas atsisuko ir pasitikslino, ar tokios liūties fone mes vis dar norime vykti į Burbono gatvę. Nusprendėme, kad turime vienintelę galimybę pamatyti legendinę Naujojo Orleano gatvę, todėl maršruto nekeitėme. Paprašėme mus paleisti šalia gyvos muzikos klubo. Vėliau paaiškėjo, kad mūsų prašymo kriterijus atitiko maždaug penkiasdešimtį Burbono gatvėje esančių klubų. Abejingasis taksi vairuotojas mus išleido prie klubo, iš kurio sklido velniškai garsi *Queen* grupės melodija.

Užsukome į pirmą pasitakiusį gyvos muzikos barą, kur baltaodžių jaunuolių kompanija trankiai atliko žymių roko atlikėjų „koverius“. Prie mūsų tuoj pat prisistatė trys baro merginos, įkyriai siūlančios penkių rūšių kokteilius tiesiai nuo padėklo. Silverijui atsisakius, jos toliau daug kartų be atvangos siūlė savo paslaugą ir tai nepadėjo mums geriau jaustis šioje triukšmingoje vietoje. Kiek pabuvę, žengėme gatve toliau. Linksmybės vyksta dviem aukštais, kadangi visi barai turi balkonus, kuriuose irgi siaučia minios žmonių. Po kiek laiko suprastome, kad Burbono gatvėje vyrauja trijų tipų muzikiniai klubai: vienuose mėgėjiška kokybe atliekami žinomų grupių kūriniai, daugiausia rokas, kituose groja didžėjus, o trečiuose džiazą arba bliuzą gyvai atlieka patys muzikos autoriai. Su malonumu aplankėme keletą pastarųjų klubų.

Visą laiką, praleistą Burbono gatvėje, jautėmės kažkaip keistai, kitaip nei Los Andžele, Hiustone ar Memfyje. Nusprendėme, kad kažkas ne taip su šitos gatvės aura. Miestas iki šiol neatsigavęs po 2005 metų tragedijos, aplink siaučia kriminalas, stūkso tušti negyvenami namai, o Burbono gatvėje didžiausia visoje Amerikoje matyta girtuoklystė ir paleistuvystė – kažko-

Svajonės link vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS
23

kiu būdu išsigimusi garsioji džiazo giminės dvasia. Jei visoje Amerikoje nevalia pasirodyti viešoje vietoje su alaus buteliu, tai Burbono gatvėje pilna girtaujančio jaunimo. Savo akimis mačiau, kaip du jaunuoliai gatvės viduriu už rankų ir kojų tempė nuo alkoholio iki sąmonės netekimo apsvaigusią merginą. Linksmybės veržėsi per kraštus, ir aš negalėjau atsi-kratyti keisto jausmo, kad kažkas čia ne taip. Gana ironiška, kad pasukę į nuošalią gatvelę nuo Burbono gatvės, priėjome ryškiai apšviestą Jėzaus skulptūrą, kuri tarsi beviltiškai mėgino atversti į dorą gyvenimą Burbono gatvės lankytojus. Mūsų pačių nuostabai norėjosi greičiau išvažiuoti iš Naujojo Orleano.

Olegui nevalingai išsprūdo frazė, jog nekeista, kodėl uraganas pasirinko nusiaubti būtent šį Amerikos miestą. Ne kas kita, kaip mūsų laikų biblinė Sodomos ir Gomoros istorija. Kai po kelionės mūsų klausia, kas labiausiai neatitiko mūsų lūkesčių, mes vienin-gai įvardijame Naująjį Orleaną. Man nuoširdžiai gaila šio kadaise klestėju-sio miesto, kuriame gimė džiazas...

mūsų akis iš abiejų pusių driekėsi ap-leistų namų kvartalai, kai kurie na-mai iki šiol buvo be stogų, kitiems trūko langų. Liūdnai atrodė restora-nai, kuriuos galima pažinti vien pa-gal išlikusias iškabas ir sienų frag-mentus. Vienoje vietoje pravažiavome visą eilę apynaujų kotedžų, kuriuose nebuvo nei langų stiklų, nei gyven-tojų. Aptrupėjusios sienų plytos by-lojo, kad prieš porą metų šie kotedžai buvo atsidūrę po sūriu okeano vande-niu. Nenuostabu, kad šiandien Naujasis Orleanas laikomas nusikaltimų sostine, čia labai patogu prisiglausti benamiams ir slapstytis susipykusiems su įstatymu.

Prisiminėme, kaip vakar sutiktas Dominikos Respubli-koje gimęs juodaodis taksi vai-ruotojas skundėsi, kad dažnai plėšiami jo kolegos, pasitaiko atvejų, kai plėšikai, gavę pi-nigų, atsisveikindami tarp šon-kaulių išmeigia peilį. Naujojo Orleano gatvėse šiandien tiek nesaugu, kad taksi vairuotojas pripažino, jog renkasi, kuriems keleiviams sustoti, o kuriems – ne.

Antra vertus, Naujajame Orleane ir anksčiau nebuvo itin saugu. Vakara viename Bur-bono gatvės bare gyvai groję džiazu muzikantai pasakojo is-toriją, kad pats Luji Armstron-gas, jaunystėje grįždamas na-mo po koncertų Burbono gat-vės baruose, gaudavo į kaulus ir netekdavo uždirbtų arbatpi-nigų. Žymusis muzikantas tuomet surado dar vieną būdą

panaudoti nuo triūbos pūtimo ispū-dingai išsivysčiusius žandus: grįžda-mas namo naktį tamsiomis Naujojo Orleano gatvėmis, uždirbtus arbatpi-nigius laikydavo burnoje. Jis ir toliau gaudavo kas antrą vakarą į kailį, bet išsaugodavo savo uždarbį.

Bus daugiau

BALTAS MEKSIKOS ĮLANKOS SMĖLIS

Pajudėjome iš Naujojo Orleano priemiesčio motelio link už 100 mylių esančios Meksikos įlankos pakrantės. Švietė karšta saulė ir mes tikėjomės ši sykių pagaliau išsimaudyti okeane.

Lėkėme virš Naujojo Orleano miesto nutiestu greitkelio ir prieš

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje**

www.draugas.org

Kaunietė Vaiva Ragauskaitė.

Emigravę, bet sugrįžę kauniečiai – ne mitas

JURGITA ŠAKIENĖ

Išvažiavę, o po to sugrįžę kauniečiai. „O tokių būna?“ – sulaukiau ne vieno klausimo, ieškodama šiam rašiniui pašnekovų. Vis dėlto – kauniečiai tikrai grįžta ir tokių daugėja.

Priprato tik po aštuonerių metų

Prezidentė Dalia Grybauskaitė savo metiniame pranešime pasidžiaugė, kad namo iš emigracijos vien pernai grįžo daugiau 17 tūkst. lietuvių. Kaunietė Vaiva Ragauskaitė – viena tokių reemigrančių. Iš JAV ji grįžo, ten praleidusi 12 metų. Grįžo nepaisant to, kad teko mesti darbą, palikti daug draugų. „JAV lietuviai niūriai juokauja, kad iš Amerikos kaip iš kapinių – negrįžtama. Džiaugiuosi, kad pavyko tai paneigti, bet nekabinu sau baisios patriotės, didvyrės etiketės“, – sakė 37-erių moteris.

Ji buvo atvira: JAV jai patiko, tačiau nebuvo lengva priprasti. „Gyvenimas ten buvo labai įdomus. Nesigailiu nė vienos JAV praleistos dienos, bet labai norėjosi grįžti namo. Draugai buvo sake, kad visiškai adaptacijai turėtų užtekti trejų metų, tačiau aš turbūt tik maždaug po aštuonerių pajutau, kad, reikalui esant, galėčiau čia gyventi“, – pasakojo praeitų metų birželį į gimtąjį Kauną sugrįžusi V. Ragauskaitė.

Įsidarbino pagal specialybę

Į JAV V. Ragauskaitė išvyko vos baigusi studijas. Emigracijos iniciatorius buvo jos vyras. 2001-aisiais užatlantė buvo vadinama emigrantų rojumi.

Kaunietė sakė nė nesitikėjusi, kad ją JAV nuo pat pradžių taip lydės sėkmė. Jau po mėnesio ji dirbo pagal specialybę – tuo metu neseniai pradėtame leisti pirmajame naujųjų emigrantų savaitraštyje „Amerikos lietuvis“.

Pradėjo nuo reporterės darbo, vėliau kelerius metus dirbo redaktore ir vadovavo nedideliam, bet, kaip pasakojo, labai draugiškam laikraščio kolektyvui.

Kaunietė svečioje šalyje išbandė ir kitokių darbų: auklės, vertėjos, dėstytojos. Kelerius metus prekiaavo nekilnojamoju turtu. Tuo verčiasi ir grįžusi gyventi į Lietuvą.

Trūko vaikščiojimo pėsciomis

Ko taip trūko JAV, kad V. Ragauskaitė ryžosi grįžti tėvynėn?

„Kalbos barjero ten nepajutau – mano anglų kalbos žinių pakako. Sunkiau buvo įveikti namų ir artimųjų ilgesį. Tiksliau to ilgesio įveikti taip ir nepavyko. Ir ne todėl, kad būtų trūkę lietuvių draugijos – įsikūrėme netoli Čikagos. Apskritai JAV su tikti žmonės man patiko, bet reikėjo artimųjų“, –

apie pagrindinę persikraustymo į Kauną priežastį prabilo V. Ragauskaitė.

Dar vienu gyvenimo JAV trūkumu ji įvardijo tai, kad ten labai mažai progų vaikščioti pėsciomis. Atstumai, palyginti su gyvenimo Lietuvoje masteliais, yra didžiuliai, tad nori nenori tekdavo naudotis automobiliu.

Daug kam kliūva JAV kultūrai būdingos dirbtinės šypsenos. „Daug šypsenų ten yra nuoširdžių, bet kita vertus – jau mažai vaikai mokomi visur šypsotis. Pavyzdžiui, jeigu nuotraukoje nematyti dantų, manoma, kad ji nėra pavykusi. Bet geriau dirbtinė šypsena, nei natūraliai ir nuoširdžiai surauktas veidas“, – įsitikinusi moteris.

Grįžimą paspartino skyrybos

V. Ragauskaitė apie atsisveikinimą su svečia šalimi vis dažniau ėmė mąstyti gimus sūnui. „Su vyru buvome sutarę, kad į Lietuvą grįšime ne vėliau, kaip vaikui sukaks penkeri metai“, – pasakojo moteris. Bet skyrybos šį sprendimą pagreitino – Kaune ji vėl apsigyveno, kai sūnui dar nebuvo sukakę dveji.

Moteris svarstė, kad jei vietoj JAV būtų išsiringusi kokią Europos šalį, galbūt iki šiol tebebūtų emigrantų sąrašuose.

„Gyvendama arčiau Lietuvos, būčiau galėjusi dažniau grįžti aplankyti čia likusių artimųjų. Gal tada ir nostalgija būtų buvusi mažesnė?“ – spėliojo kaunietė.

Trūkdo kelio ženklai

Kaune V. Ragauskaitė apsigyveno tėvų namuose. Tad jai nereikėjo rūpintis stogo virš galvos paieškomis, be to, turi, kas padeda auginti atžalą. „Esu labai dėkinga savo tėvams. Be jų sunkiai išsiversčiau. Juk grįžau viena su mažu vaiku“, – pasakė pašnekovė.

Gimtajame mieste ji sakė apsiratusi per vieną dieną. „Čia man viskas patinka. Tik sunku vairuoti, tiksliau, priprasti prie lietuviškų kelio ženklų, šviesoforų. Gal pasirodysiu kaip blondinė, bet JAV viskas buvo daug aiškiau“, – nedrąsiai lygino moteris.

Daug sudėtingesni nei užatlantėje jai atrodo ir vizitai į lietuviškas valdžios įstaigas. Kodėl nesiorientuojama į vartotojo patogumą?

V. Ragauskaitė džiaugėsi, kad nereikėjo vargti ieškant pragyvenimo šaltinio. Darbo pasiūlymai plaukė patys. Šiuo metu pagrindinė jos darbovietė – Vytauto Didžiojo universitetas, kur kuruoja projektus, susijusius su išeivijos lietuviais.

Vienišam užsienyje – ne vieta

Dvejus metus JAV, New York, praleidusi kaunietė pedagogė Gražina Lukošienė sakė, kad laikas, praleistas už Lietuvos ribų, išgrynino gyvenimo

vertybes, ji ėmė dar labiau vertinti šeimą, draugus ir laiką, bet daugiau tokiam ilgam laikui išvažiuoti nenorėtų.

Užsienyje G. Lukošienė atsidūrė vedama noro pakeliauti ir tokią progą suteikti dukrai. Tuo metu jos darbovietėje vyko reforma ir tai buvo tinkamas laikas permainoms: išvykti dabar arba niekada.

47 metų ikimokyklinės pedagogikos ir psichologijos specialistė JAV pritaikė savo profesines žinias: daugiausia dirbo aukle. „Tai suteikė galimybę pažinti amerikietišką gyvenimo būdą iš arčiau, kitų tautų tradicijas“, – išpūdžiais džiaugėsi kaunietė.

G. Lukošienė atgal į Kauną grįžti paskatino nostalgija. „Iš toli Lietuva atrodo labai žavingai, atsiranda nenumaldomas ilgesys. Kodėl lietuviai užsienyje buriasi į bendruomenes? Susirinkę dainuoja lietuviškas dainas, nors jų moka tik po vieną kitą posmelį. Visa tai – iš begalinės nostalgijos. Ją gali kiek numalšinti, jei užsienyje gyveni su šeima, bet vieną ten išvykusį žmogų tėvynės ilgesys galų gale tikrai nugalės“, – iš savo patirties žino moteris.

Ji pasakojo, kad, parsiradusi į Kauną, išvelgė iki tol net nepastebėtą šio miesto ir visos Lietuvos privalumą – kompaktiškumą. Palyginti su būtiniais įveikti atstumais JAV, čia viskas beveik ranka pasiekama ir tai sutaupo daug laiko.

Sugrįžusiai iš emigracijos G. Lukošienei neteko sukti galvos dėl darbo – tuo pasirūpino draugai. Ji pagal savo specialybę dirba vienoje Kauno ugdymo įstaigoje.

Neatsidžiaugia sugrįžusi

Prieš pusmetį iš mažo Danijos miestelio į Kauną persikėlusį 26 metų Agnė Urbonavičiūtė neslėpė, kad dėl šio savo sprendimo labai džiaugiasi.

Ilgainiui ne itin komfortiškos gyvenimo ir darbo sąlygos svetimoje šalyje pradėjo erzinti. „Be to, buvau labai pasiilgusi draugų, giminių, žmonių, kurie galėtų palaikyti morališkai. Ten nebuvau laiminga. Ir pasakiau sau – gana. Grįžtu ir daugiau jokių užsienių“, – teigė pašnekovė.

Danijoje jauna moteris atsidūrė, nes troško pakeisti darbą, troško permainų gyvenime. Vis dėlto ten teištė dvejus metus.

A. Urbonavičiūtė dirbo šiltnamyje Odenso mieste. Keltis tekdavo 5 val. ryto, darbas – sunkus, fizinis. Sezono metu – jokių išieginų. Gyveno kartu su dar keturiais žmonėmis keturių kambarių bute, nes nuomos kainos – didžiulės, asmeninis būstas buvo neįkandamas. Po darbo dar skubėdavo į nemokamus danų kalbos kursus, nes jos nemokant gyventi, anot pašnekovės, buvo labai sunku.

Svarbu, kad gerai jautiesi

Iki tol A. Urbonavičiūtė beveik penkerius metus Kaune mokė specialiųjų poreikių vaikus. Tiksliau, buvo mokytojo padėjėja. Darbas labai patiko, buvo įdomus, bet, deja, menkai apmokamas. Kartu ir dirbo, ir studijavo. Išvyko vos atsiėmusi vadybos ir verslo administravimo studijų baigimo diplomą.

Kaunietė išsitarė, kad buvo nesmagu, jog užsi-dirbo nelabai daug pinigų, bet namo išvyko nedvejodama. Ir ne veltui.

Kaune ji per porą mėnesių susirado labai jai patinkantį darbą anglų įmonėje „Call Credit“, įsikūrusioje „Žalgirio“ arenoje. „Ir kol kas labai laimingai gyvenu“, – tris kartus nusišplovė jauna moteris.

A. Urbonavičiūtė sakė nesigailinti dvejų Danijoje praleistų metų – patirtis praturtina žmogų. Ji ne tik pažino kitą kultūrą, bet ir pramoko naujos kalbos.

Pašnekovė aiškino savo kailių įsitikinusi, kad nereikia bijoti aplinkinių reakcijos, kas ką gali pagaltoti: „Jeigu užsienyje jautiesi blogai, grįšk namo. Svarbu, kad tau pačiam būtų gerai.“

Tvarkė privačius namus

Su visai kitokiais išpūdžiais pernai iš Danijos grįžo Inga Murauskaitė. Kviečiama draugės, ji į šią šalį nuvažiavo vos kelioms savaitėms, bet liko ketveriems metams. „Labai patiko ir žmonės, ir gamta“, – kalbėjo 27 metų kaunietė.

Iš pradžių pragyvenimui ji užsidirbdavo tvarkydama vienos danų šeimos namus. „Šeiminkams labai patikau, nes buvau labai kruopšti, patikima, matė, kad dirbu nuoširdžiai. Jie mane rekomendavo savo pažįstamiems“, – pasakojo I. Murauskaitė.

Netrukus darbo pasiūlymų srautas taip išaugo,

kad Inga nusprendė ieškoti, kas jai galėtų padėti dirbti. „Taip pradėjau nedidelį savo verslą“, – prisiminė kaunietė.

Tuomet ji susidūrė su netikėta kliūtimi – buvo labai sunku rasti žmonių, kurie nuoširdžiai ir atsakingai dirbtų. „Dauguma dirbo atmestinais, jiems buvo svarbu tik pasiimti pinigų“, – apgailestavo I. Murauskaitė, iki tol savo ateitį išivaizdavusi tik Danijoje.

Gyvendama ten, ji ne tik dirbo, bet ir mokėsi – nuotoliniu būdu baigė studijas Kaune ir įgijo viešojo administravimo diplomą.

Planai – nuosavas grožio salonas

Į Kauną I. Murauskaitę parginę noras pasiekti kai ko daugiau – to, ko, nemokant danų kalbos, Danijoje pasiekti būtų labai sunku. Be to, vis labiau ėmė trūkti artimųjų.

Grįžusi ji atidėjo į šalį turimą diplomą ir pradėjo mokytis kirpėjos-stilistės amato, turėdama viltį ateityje atidaryti nuosavą grožio saloną.

„Traukia grįžti į Daniją. Bet viena ten gyventi nenorėčiau“, – sakė kaunietė, lig šiol sulaukianti buvusių darbdavių klausimų, kada sugrįš, ir prašymų ką nors parekomenduoti, kas galėtų tęsti jos darbus Danijoje.

Grįžti niekada ne per vėlu

Edmundas Atkočiūnas – Visuomeninės organizacijos „Sugrįžus“, skatinančios lietuvių iš užsienio sugrįžti į Lietuvą, padedančios grįžusiems integruotis į visuomenę, vadovas.

Iš užsienio norintys grįžti lietuviai skambina ir teiraujasi apie atlyginimus Lietuvoje, mokyklas ir politinę padėtį. Dažnas klausimas, ar mokyklose nediskriminuojami vaikai. Švietimo įstaigų veikla yra itin svarbi, nes ne vieni, grįžę ir patyrę, kad mokytojai čia nemoka elgtis su mokiniais, vėl išvyksta. Mes su šeima gyvenome JAV, ten gimė visos trys mūsų dukros. Po Amerikos demokratijos, pagarbos žmogui, mūsų vaikai mokyklose Vilniuje patyrė nemalonių dalykų. Visus pedagogus reikėtų išvežti į užsienį, kad ten metus padirbėtų mokyklose. Grįžusiems lietuviams kyla daug klausimų ir dėl teisių, pilietybės, bankų. Kai su šeima prieš penkerius metus grįžome po 13 metų emigracijos, nieko nežinojome, nes viskas buvo pasikeitę. Pradėjome nuo nulio. Į Lietuvą žmonės pargena įvairiausios priežastys. Grįžta, nes tėvai serga, patys suserga ir neišgali susi-

mokėti už gydymą užsienyje. Gauna gerų darbo pasiūlymų Lietuvoje, arba, kaip atsitiko mums, kamuoja tėvynės ilgesys. Mes grįžome ir dėl dukrų – norėjome, kad jos augtų lietuviškoje kultūroje. Bet jos planuoja bėgti iš čia vos sulaukusios pilnametystės. Čia nepritampa. Pasiilgsta elgesio su jomis kaip su asmenybėmis. Aš tikrai nesigailiu, kad grįžau. Pasaulis juda kapitalistine kryptimi, bet Lietuva dar laikosi: dar yra humanizmo, žmogiškumo. Dar čia gyvas šiltumas, dvasingumas. Tėvynėje viskas lengva, nors ekonominė padėtis pablogėjusi, viskas daug brangiau nei JAV. Žmona Gerimanta Amerikoje viename geriausių universitetų baigė verslo administravimo studijas, vėliau ėjo aukštas pareigas bendrovėse „Paramount Pictures“, „20th Century Fox“. Darbdaviai ten ją graibstė, o Vilniuje darbo teko ieškoti pusmetį. Susidaro išpūdis, kad į kolektyvą bijoma įsileisti geresnius už save specialistus.

Dažniausiai grįžta nesulaukusieji 30-ies

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, pernai į Lietuvą grįžo 17,3 tūkst. Lietuvos piliečių – tai ketvirtadaliu (3,3 tūkst.) daugiau negu 2011 m.

Pastaruosius dvejus metus (2011–2012 m.) beveik kas antras grįžęs Lietuvos pilietis atvyko iš Jungtinės Karalystės, kas aštuntas – iš Airijos, kas dvyliktas – iš Norvegijos.

Pernai ketvirtadalį (26 proc.) visų grįžusių (reemigravusių) Lietuvos piliečių sudarė 25–29 metų gyventojai, 22 proc. – 20–24 metų ir 14 proc. – 30–34 metų.

2012 m. iš Lietuvos emigravo 41,1 tūkst. gyventojų. Pagal populiarumą tarp emigravusių iš Lietuvos gyventojų pirmoji buvo Jungtinė Karalystė (48 proc. visų emigrantų), antroji – Airija (9 proc.). Lietuvos gyventojai emigravo ir į Vokietiją, Norvegiją (po 8 proc.), Jungtines Amerikos Valstijas (4 proc.), Ispaniją (3 proc.), Švediją, Rusiją, Daniją (po 2 proc.).

Pernai 41 proc. visų emigrantų sudarė 20–29 metų gyventojai, 12 proc. – 30–34 metų. Emigravę vaikai iki 15 metų sudarė 13 proc., pagyvenę (65 metų ir vyresni) gyventojai – vos vieną procentą visų emigrantų.

„Kauno diena“, birželio 25 d.

Dėkojame red. Žilvinei Petrauskaitėi už leidimą paskelbti straipsnį „Draugo“ puslapiuose.

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

1998 m. birželio 29 d. Amžinybėn iškeliavo gilių minčių rašytoja ir deklamatorė

A † A
JUZEFA
GALĖJUTĖ
PAULAUSKIENĖ

Mūsų mylima motina, sesuo, teta, močiutė ir draugė. Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Juzytės 15 metų mirties sukaktį minėjome sekmadienį, birželio 30 d. per 10:30 val. ryto šv. Mišias, Tėvų Jėzuitų (Jaunimo centro) koplyčioje.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už jos sielą.

Dukros ir artimieji

„Neliūdėk, žalia girele, nes ateis laikai, Uždainuos tau linksmas dainas Lietuvos vaikai“.

A † A
Dr. TOMUI REMEIKIUI

iškeliavus į Amžinybę, gili užuojauta žmonai dr. NIJOLEI, sūnams AUDRIUI ir PETRUI, dukrai dr. GINTAREI ir jų šeimoms, seserims NIJOLEI ir VIKTORIJAI, Lietuvoje pusbroliui VYTAUTUI, jo žmonai ALDONAI ir visiems artimiesiems.

Aldona Čingienė, dukros Lina ir Daiva su šeimomis

„Lituanus“ žurnalo pradininkui ir ilgamečiui redaktoriui

A † A
dr. TOMUI REMEIKIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo šeimai bei draugams.

„Lituanus“ taryba

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: 708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų: 630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Čikagos lituanistinei mokyklai** reikalingi pradinių klasių mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apanavičienę (el. paštas: laimaa@hotmail.com; tel. 708-296-3192) arba direktorės pavaduotoją Loretą Timukienę (el. paštas: lorretatim@gmail.com; tel. 708-262-1212).

■ **JAV LB Lemont apylinkė** kviečia visus kuo skaitlingiau dalyvauti Lietuvos himno giedojime liepos 6 d., šeštadienį, 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemont, IL, prie Kryžių kalnelio.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, liepos 7 d. 10 val. r., šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Taip pat primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r., kun. G. Keršys laiko šv. Mišias lietuvių kalba. Po šv. Mišių yra klausomos išpažintys.

■ **Rugpjūčio 24 d. Pasaulio lietuvių** centre vyks (14711 127th St., Lemont, IL 60439) organizacijos The Na-

tional Lithuanian American Hall of Fame (NLAHF) iškilminga vakarienė, kurioje dalyvaus žymūs lietuviai. Pradžią 6:30 val. v. Bilietus galite įsigyti „Kunigaikščių užkeigoje“; „Lithuania Plaza Bakery“. Tel. pasiteirauti: 708-599-9866.

■ **Rugpjūčio 24 d., šeštadienį, 12** val. p. p. JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė visus maloniai kviečia į Vasaros palydų šventę „Fourth Lake Resort“ (36670 N. Corona Dr., Lake Villa, IL). Tel. pasiteirauti: 847-855-5294.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Rugpjūčio 18–25 dienomis Neringoje** vyks stovykla „Meno8Dienos“. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite Neringos svetainėje: www.neringa.org, o iškilus klausimams, prašome kreiptis į Danguolę Kuolienę el. paštu: danguole@kuolas.com arba tel. 781-383-6081.

Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio konkursas „Toli nuo tėvynės“

Konkursą rengia Čiurlionio galerija, Inc., Lemont, Lietuvos dailės muziejus, Lietuva ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemont. Jis vyks 2013 m. rugsėjo 29 d. Atidarymas 12:30 val. p. p.

Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio išeivijos lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje.

Konkurso dalyvis gali pateikti 2 kūrinius, sukurtus po 2007 metų.

Kūrinius ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti iki 2013 m. rugsėjo 22 d. adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127 th St., Lemont, IL 60439

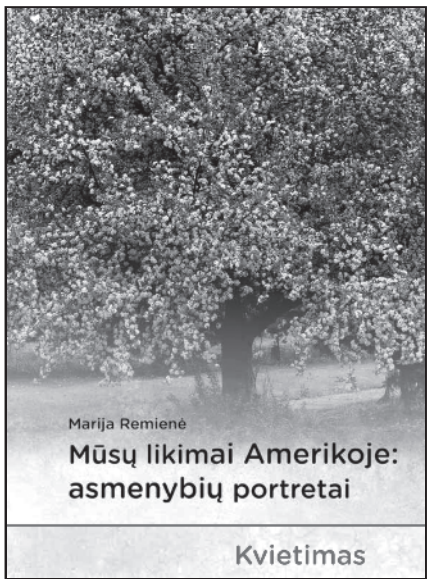
Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

Premijas skiria Čiurlionio galerija, Inc. pagal sudarytos komisijos įvertinimą ir siūlymus.

Čiurlionio galerijos, Inc. valdyba

New York Tautiška giesmė aplink pasaulį

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York kartu su New York JAV LB New York apygarda ir LB New York miesto apylinkė maloniai kviečia tautiečius prisijungti prie pilietinės akcijos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ ir liepos 6 d., šeštadienį, Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) kiemelyje (adresu 307 W 30th Street, NYC 10001) 7 val v. pasivaizinti taure vyno, o 9 val. v. ir vieningai sugiedoti Tautišką giesmę.

Marija Remienė

Mūsų likimai Amerikoje:
asmenybių portretai

Kvietimas

Liepos 2 d. Vilniaus paveikslų galerijoje – Marijos Remienės knygos „Mūsų likimai Amerikoje: asmenybių portretai“ sutiktuvės. Ši, trečioji, žinomos išeivijos kultūrininkės, Valstybinės Jono Basanavičiaus premijos laureatės knyga užbaigia jos gyvenimo JAV lietuvių kultūros keliuose apmąstymą. Ji sutelkta į M. Remienės bendrą leivų likimus – žmonių, kurie buvo įsipareigoję lietuvių tapatybės išsaugojimui ir puoselėjimui Amerikoje, Kanadoje ir kitose Vakarų šalyse.

S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-čiui, skirtas renginys

Liepos 20d., šeštadienį, 5 v. v .
Baltimorės Lietuvių Namų Klevo salėje

Programoje:
Istorinių faktų peržiūra. Pranešėjai H. Gaidis ir G. Bujanauskas
Istorinė dokumentika (filmas "Lituanikos skrydis")
Istoriko ir kolekcionieriaus H. Gaidžio paroda

Renginys vyks abiejomis kalbomis. | Įėjimas nemokamas. | Galėsite pasivaizinti cepelinais!
JAV LB Baltimorės apylinkė (informacija tel. 443-839-6481)

S. Darius and S. Girėnas

flight across the Atlantic
80th anniversary

July 20th, Saturday, 5 PM
Baltimore Lithuanian Hall, Maple room
Program:
Review of historic facts. Speakers H. Gaidis and G. Bujanauskas
Historic documentaries (film "flight of Lituanica")
Exhibition of historian and collector H. Gaidis

The event will be held in both languages | admission is free | Lithuanian food, zeppelin!

Dariaus ir Girėno skrydžio 80 metų sukakties minėjimas Čikagoje įvyks liepos 14 d.

Iškilmės prasidės 9:45 val. r. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Marquette Park, po to – eisena su vėliavomis į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. 12:30 val. p. p. minėjimas ir iškilmingi pietūs parapijos salėje.

Bilietų kaina – 20 dol. asmeniui. Vietas galima užsisakyti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos raštinėje tel. **773-776-4600**.

Minėjimą ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Čikagos lietuvių organizacijos

Čikagoje rengiama vieningo Lietuvos himno giedojimo akcija

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija maloniai kviečia tautiečius prisijungti prie pilietinės akcijos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ ir liepos 6 d., šeštadienį, 1 val. popiet prie Marquette Park bažnyčios (6812 South Washenaw Ave.), kur iškelta lietuviška trispalvė, vieningai sugiedoti Tautišką giesmę.

Liepos 6-ąją švenčiama pirmojo suvienytos Lietuvos valstybės valdovo, kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventė – Lietuvos Valstybės diena. Mindaugas sulaukė popiežiaus leidimo vainikuotis Lietuvos karaliumi, ir 1253 metų liepos 6 dieną jis ir kunigaikštienė Morta užsidėjo karūnas. Minint šią šventę iš lūpų į lūpas, iš šalies į šalį keliaus Tautiška giesmė – unikali mūsų tautos tradicija, kuri jau kelerius metus sujungia lietuvių bendruomenes ne tik gimtojoje šalyje, bet ir visoje planetoje.

Po himno giedojimo Lietuvos Valstybės dienos minėjimas bus tęsiamas Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje – susirinkusiųjų lauks vaisės, muzika, šokiai, taip pat užsiėmimai mažiesiems.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

**„DRAUGA“
galite užsisakyti ir internete**